Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
EVGENI TANČEV
prednesené 24. septembra 2019[1]

Spojené veci C-558/18 a C-563/18

Miasto Łowicz
proti
Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki (C-558/18),
za účasti:
Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Regionalna w Łodzi),
Rzecznik Praw Obywatelskich
[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž, Poľsko)]
a
Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Okręgowa w Płocku)
proti
VX,
WW,
XV (C-563/18)

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava, Poľsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 267 ZFEÚ – Prípustnosť prejudiciálnych otázok – Právny štát – Článok 2 ZEÚ – Článok 19 ods. 1 ZEÚ – Zásada účinnej súdnej ochrany – Zásada nezávislosti súdnictva – Vnútroštátne opatrenia ustanovujúce režim disciplinárneho konania proti sudcom“

1 Jazyk prednesu: angličtina.

I. Úvod

1. Prejednávané veci sú štvrté zo série návrhov, ktoré som vypracoval [2] v súvislosti s reformou poľského súdneho systému zavedenou opatreniami prijatými v roku 2017 a ktoré sú súčasťou odôvodneného návrhu Komisie podľa článku 7 ods. 1 ZEÚ týkajúceho sa právneho štátu v Poľsku. [3] Zmeny právnych predpisov v tomto členskom štáte, ktoré majú vplyv na nezávislosť poľského súdnictva, vyvolali značnú medzinárodnú kritiku [4] a sú tiež predmetom mnohých vecí, ktoré boli predložené Súdnemu dvoru. [5]

2. V prejednávaných veciach sa Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž, Poľsko) a Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava, Poľsko) pýtajú Súdneho dvora, či nový režim disciplinárneho konania proti sudcom v Poľsku spĺňa požiadavky nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Táto otázka sa kladie okrem iného z dôvodu, že podľa návrhov na začatie prejudiciálneho konania získal minister spravodlivosti vplyv na začatie a vedenie disciplinárnych konaní proti sudcom a zákonodarné orgány získali vplyv na zloženie Krajowa Rada Sądownictwa (Štátna súdna rada), ktorá je orgánom zodpovedným za výber skupiny sudcov, ktorí sú spôsobilí byť vymenovaní do disciplinárnej komory Najvyššieho súdu, ktorá preskúmava disciplinárne prípady týkajúce sa sudcov.

3. Okrem toho vyjadrujú vnútroštátne súdy vo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania obavu z pomsty, ak nerozhodnú v prospech Poľska, čo je obava, ktorá pramení zo zneužitia disciplinárneho procesu podľa nového režimu. Dôležité je tiež to, že sudcovia vnútroštátnych súdov uviedli, že sú braní na zodpovednosť za to, že sa rozhodli predložiť tieto návrhy na začatie prejudiciálneho konania, a to prostredníctvom vyšetrovania, ktoré sa začalo po podaní týchto návrhov na začatie prejudiciálneho konania, aj keď disciplinárne konanie proti týmto sudcom formálne začaté nebolo.

4. Dospel som k záveru, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania sú v týchto veciach neprípustné, pretože Súdny dvor nemôže vydávať poradné stanoviská k všeobecným alebo hypotetickým problémom podľa článku 267 ZFEÚ.

2 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tančev vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:325), pokiaľ ide o zníženie veku odchodu do dôchodku sudcov Najvyššieho súdu a udelenie právomoci prezidentovi republiky predĺžiť dobu aktívnej služby sudcov Najvyššieho súdu; vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť všeobecných súdov) (C-192/18, EU:C:2019:529), pokiaľ ide o údajnú diskrimináciu na základe pohlavia v dôsledku zníženia dôchodkového veku odlišne pre sudkyne a sudcov všeobecných súdov, Najvyššieho súdu a prokurátorov, a právomoci ministra spravodlivosti predĺžiť dobu aktívnej služby sudcov všeobecných súdov, a v spojených veciach A.K. a i. (Nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu) (C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:551), pokiaľ ide o nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu z hľadiska zmien týkajúcich sa spôsobu, akým sú menovaní členovia Štátnej súdnej rady.

3 Návrh rozhodnutia Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásad právneho štátu zo strany Poľskej republiky, COM(2017)835 final, 20. december 2017. Komisia v tomto odôvodnenom stanovisku namietala najmä voči týmto opatreniam: 1. Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o Národnej škole pre sudcov a prokurátorov, zákon o systéme všeobecných súdov a niektoré ďalšie zákony) z 11. mája 2017 (Dz. U. z roku 2017, položka 1139, v znení neskorších predpisov), 2. Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o systéme všeobecných súdov a niektoré ďalšie zákony) z 12. júla 2017 (Dz. U. z roku 2017, položka 1452, v znení neskorších predpisov), 3. Ustawa o Sądzie Najwyższym (zákon o Najvyššom súde) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položka 5, v znení neskorších predpisov) a 4. Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (zákon, ktorým sa mení zákon o Štátnej súdnej rade a niektoré ďalšie zákony) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položka 3, v znení neskorších predpisov). Práve posledné dve opatrenia sú okrem iných predmetom prejednávaných vecí.

4 Pozri napríklad: Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia), stanovisko č. 904/2017 z 11. decembra 2017 k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o Štátnej súdnej rade, k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o Najvyššom súde, ktorý navrhol poľský prezident, a k zákonu o systéme všeobecných súdov, CDL-AD(2017)031; Rada OSN pre ľudské práva, správa osobitného spravodajcu o nezávislosti sudcov a právnikov z jeho misie v Poľsku, 5. apríl 2018, A/HRC/38/38/Add.1; Úrad Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) pre demokratické inštitúcie a ľudské práva, stanovisko k niektorým ustanoveniam návrhu zákona o poľskom Najvyššom súde (k 26. septembru 2017), 13. november 2017, JUD-POL/315/2017.

5 Patria k nim návrhy na začatie prejudiciálneho konania predložené Najvyšším súdom Poľska (C-522/18, C-537/18, C-585/18, C-624/18, C-625/18, C-668/18, C-487/19 a C-508/19), Najvyšším správnym súdom Poľska (C-824/18) a nižšími súdmi Poľska (C-623/18) spolu s dvomi žalobami o nesplnenie povinnosti podanými Komisiou proti Poľsku (C-619/18 a C-192/18). V rozsudku z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:531), Súdny dvor uviedol, že opatrenia znižujúce vek odchodu do dôchodku sudcov Najvyššieho súdu a priznávajúce právomoc prezidentovi republiky predĺžiť obdobie aktívnej služby sudcov Najvyššieho súdu sú nezlučiteľné s povinnosťami Poľska podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, a to z dôvodu ich nezlučiteľnosti so zásadami neodvolateľnosti a nezávislosti sudcov, ktoré sú chránené právom Únie.

5. Konkrétne je v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ktoré nie sú v spise v zodpovedajúcej miere doplnené, nedostatočne vysvetlený vzťah medzi predmetnými opatreniami členského štátu a relevantnými ustanoveniami práva Únie, najmä článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, ktorý chráni pred štrukturálnymi narušeniami nezávislosti súdov,[6] pretože ukladá, že členské štáty „ustanovia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany“[7].

6. Inými slovami, neboli splnené požiadavky týkajúce sa obsahu návrhov na začatie prejudiciálneho konania stanovené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktoré musia byť riadne dodržiavané.[8] Tieto požiadavky sú uvedené aj v odporúčaniach Súdneho dvora pre vnútroštátne súdy pri podávaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania.[9]

II. Právny rámec

A. Právo Únie

7. Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ stanovuje:

„Členské štáty ustanovia v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany.“

B. Poľské právo

1. Zákon o Najvyššom súde z roku 2017

8. Článok 3 Ustawa o Sądzie Najwyższym (zákon o Najvyššom súde) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položky 5, 650, 771, 847, 848, 1045 a 1443) (ďalej len „zákon o Najvyššom súde z roku 2017“), ktorý nadobudol účinnosť 3. apríla 2018, stanovuje, že Najvyšší súd sa delí na niekoľko komôr, vrátane disciplinárnej komory.

9. Článok 27 zákona o Najvyššom súde z roku 2017 stanovuje:

„1. Do právomoci disciplinárnej komory patria veci:

(1) disciplinárne:

a) týkajúce sa sudcov Najvyššieho súdu;

6 Pozri body 92 a 125 nižšie.

7 Ako som uviedol v návrhoch, ktoré som predniesol vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť všeobecných súdov) (C-192/18, EU:C:2019:529), používam pojem „účinná právna ochrana“ v súlade so znením anglickej verzie článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, aj keď uznávam, že Súdny dvor rozhodol, že dané ustanovenie zaručuje „účinnú súdnu ochranu“. Pozri napríklad rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:531, najmä body 3, 48 a 54 a citovaná judikatúra). Podobné znenie je v niekoľkých jazykových verziách daného ustanovenia, ako to načrtáva práve citovaný rozsudok (pozri napríklad maltčina: „protezzjoni legali effettiva“ a „protezzjoni ġudizzjarja effettiva“; poľština: „skutecznej ochrony prawnej“ a „skutecznej ochrony sądowej“), v porovnaní s inými (pozri napríklad holandčina: „daadwerkelijke rechtsbescherming“; francúzština: „protection juridictionnelle effective“; španielčina: „tutela judicial efectiva“).

8 Pozri napríklad rozsudky z 5. júla 2016, Ogňanov (C-614/14, EU:C:2016:514, bod 19), a z 2. mája 2019, Asendia Spain (C-259/18, EU:C:2019:346, bod 19).

9 Pozri napríklad rozsudok z 13. decembra 2018, Rittinger a i. (C-492/17, EU:C:2018:1019, bod 38). Tieto odporúčania sú uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 257, 2018, s. 1) (ďalej len „odporúčania Súdneho dvora“).

b) skúmané Najvyšším súdom v súvislosti s disciplinárnymi konaniami vedenými na základe týchto zákonov:

…

– ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych [(Dz. U. z roku 2017, položky 2243 a 2265 a z roku 2018, položky 3 a 5) (zákon z 21. augusta 1997 o organizácii vojenských súdov)],

…

– ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych [zákon z 27. júla 2001 o organizácii všeobecných súdov],

…

2. Disciplinárna komora sa skladá z týchto oddelení:

(1) prvé oddelenie;

(2) druhé oddelenie.

3. Prvé oddelenie rozhoduje najmä vo veciach:

(1) týkajúcich sa sudcov Najvyššieho súdu;

(2) týkajúcich sa sudcov a prokurátorov, pokiaľ ide o disciplinárne previnenia napĺňajúce znaky úmyselných trestných činov, ktoré môžu byť trestne stíhané prokurátorom, a o previnenia uvedené v návrhu podľa článku 97 ods. 3.

4. Druhé oddelenie rozhoduje najmä o:

(1) odvolaniach proti rozsudkom disciplinárnych súdov prvého stupňa vo veciach týkajúcich sa sudcov a prokurátorov, ako aj o rozhodnutiach a uzneseniach, ktoré sú prekážkou vydania rozhodnutia;

(2) kasačných sťažnostiach proti disciplinárnym rozhodnutiam;

(3) odvolaniach proti rozhodnutiam Štátnej súdnej rady.“

10. Článok 29 zákona o Najvyššom súde z roku 2017 stanovuje:

„Sudcovia Najvyššieho súdu sú do tejto funkcie menovaní prezidentom Poľskej republiky na návrh Štátnej súdnej rady.“

2. Zákon o Štátnej súdnej rade (ďalej len „ŠSR“)

11. V zmysle článku 3 Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (zákon o Štátnej súdnej rade) z 12. mája 2011 (Dz. U. z roku 2018, položky 389, 848 a 1045) (ďalej len „zákon o ŠSR“):

„2. Rada okrem toho plní ďalšie úlohy uvedené v zákonoch, najmä:

(4) je ňou volený disciplinárny žalobca sudcov všeobecných súdov a pomocných sudcov a tiež disciplinárny poverenec sudcov vojenských súdov.“

12. Článok 7 zákona o ŠSR stanovuje:

„Prvý predseda Najvyššieho súdu, ako aj predseda Najvyššieho správneho súdu a minister spravodlivosti sú členmi [Štátnej súdnej] rady po dobu výkonu ich funkcií.“

13. Článok 8 zákona o ŠSR stanovuje:

„1. Osoba vymenovaná prezidentom Poľskej republiky svoju funkciu v [Štátnej súdnej] rade vykonáva bez časového obmedzenia funkčného obdobia a môže byť kedykoľvek odvolaná.

2. Mandát osoby vymenovanej prezidentom zanikne najneskôr tri mesiace po skončení funkčného obdobia prezidenta alebo uvoľnení prezidentského postu.“

14. Článok 9 zákona o ŠSR stanovuje:

„1. Sejm [Snem] spomedzi poslancov volí štyroch členov [Štátnej súdnej] Rady na obdobie štyroch rokov.

2. Senat [Senát] spomedzi senátorov volí dvoch členov Rady na obdobie štyroch rokov.

3. Členovia Rady zvolení Snemom a Senátom svoje funkcie vykonávajú až do zvolenia nových členov.“

15. Článok 9a zákona o ŠSR stanovuje:

„1. Snem volí spomedzi sudcov Najvyššieho súdu, všeobecných súdov, správnych súdov a vojenských súdov pätnástich členov [Štátnej súdnej] Rady na spoločné funkčné obdobie v trvaní štyroch rokov.

2. Snem pri voľbe uvedenej v odseku 1 zohľadňuje, pokiaľ je to možné, potrebu, aby boli v Rade zastúpení sudcovia z rôznych druhov a úrovní súdov.

3. Spoločné funkčné obdobie nových členov Rady zvolených spomedzi sudcov sa začne v nasledujúci deň po ich zvolení. Členovia Rady z predchádzajúceho funkčného obdobia svoju funkciu vykonávajú až do dňa začatia spoločného funkčného obdobia nových členov Rady.“

16. V zmysle článku 11a zákona o ŠSR:

„2. Na navrhnutie kandidáta na pozíciu člena Rady sú oprávnené zoskupenia združujúce najmenej: (1) dvetisíc občanov Poľskej republiky, ktorí dovŕšili 18 rokov, majú plnú spôsobilosť na právne úkony a spôsobilosť na občianske práva; (2) dvadsaťpäť sudcov, okrem sudcov na dôchodku.“

17. Článok 11d zákona o ŠSR ďalej stanovuje:

„1. Predseda Snemu vyzve poslanecké kluby, aby mu do siedmich dní oznámili kandidátov na posty členov [Štátnej súdnej] Rady.

2. Poslanecký klub spomedzi sudcov, ktorých kandidatúry boli navrhnuté v zmysle článku 11a, označí nie viac ako deväť kandidátov na posty členov Rady.

3. Ak je celkový počet kandidátov označených poslaneckými klubmi menší ako pätnásť, predsedníctvo Snemu spomedzi kandidátov navrhnutých v zmysle článku 11a určí taký počet kandidátov, aby ich bolo spolu pätnásť.

4. Príslušná snemová komisia zostaví zoznam pätnástich kandidátov na členov Rady výberom spomedzi kandidátov označených postupom podľa odsekov 2 a 3, pričom zoznam musí obsahovať aspoň jedného kandidáta menovaného každým poslaneckým klubom, ktorý bol činný do šesťdesiatich dní od dátumu prvého zasadnutia snemu vo funkčnom období, počas ktorého sa voľba uskutočňuje, pokiaľ bol tento kandidát klubom vybraný v rámci postupu uvedeného v odseku 2.

5. Snem zvolí členov Rady na spoločné štvorročné funkčné obdobie na jeho najbližšom zasadnutí 3/5 väčšinou hlasov za prítomnosti najmenej polovice zákonného počtu poslancov hlasovaním o zozname kandidátov uvedenom v odseku 4.

6. V prípade, že členovia Rady neboli spôsobom uvedeným v odseku 5 zvolení, Snem členov Rady zvolí absolútnou väčšinou hlasov za prítomnosti najmenej polovice zákonom stanoveného počtu poslancov hlasovaním o zozname kandidátov uvedenom v odseku 4. …“

3. Zákon o všeobecných súdoch

18. Článok 22a Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (zákon o organizácii všeobecných súdov) z 27. júla 2001 (Dz. U. z roku 2018, položky 23, 3, 5, 106, 138, 771, 848, 1000, 1045 a 1443) (ďalej len „zákon o všeobecných súdoch“) stanovuje:

„5. Sudca alebo pomocný sudca, ktorému bol zmenený rozsah jeho činností tak, že sa tým rozsah jeho povinností zmenil, najmä z dôvodu preradenia na iné súdne oddelenie, môže podať odvolanie na Štátnu súdnu radu do siedmich dní odo dňa pridelenia nového rozsahu povinností. Odvolanie nie je prípustné v prípade:

(1) preradenia na iné oddelenie poverené rozhodovaním o veciach patriacich do tej istej oblasti;

(2) pridelenia povinností na tom istom oddelení podľa pravidiel platných pre ostatných sudcov a obzvlášť v prípade odvolania pridelenia na úsek alebo na inú formu špecializácie.

6. Odvolanie uvedené v odseku 5 sa podáva prostredníctvom predsedu dotknutého súdu, ktorý vykonal rozdelenie činnosti, na ktoré sa odvolanie vzťahuje. Predseda súdu odvolanie postúpi do 14 dní od jeho doručenia spolu s jeho stanoviskom vo veci [ŠSR]. [ŠSR] prijme rozhodnutie, ktorým odvolaniu podanému sudcom vyhovie alebo ho zamietne, pričom zohľadní skutočnosti uvedené v odseku 1. Rozhodnutie [ŠSR] týkajúce sa odvolania uvedeného v odseku 5 nemusí byť odôvodnené. Proti rozhodnutiu [ŠSR] nie je prípustné odvolanie. Až do prijatia tohto rozhodnutia sa dotknutý sudca alebo pomocný sudca jeho doterajších povinností nezbavuje.“

19. Článok 82c zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„Sudca je povinný plniť úlohy spojené s povinnosťami, ktorými bol poverený ako člen disciplinárneho súdu na odvolacom súde.“

20. Článok 107 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Sudca nesie disciplinárnu zodpovednosť za služobné pochybenia, vrátane zjavného a hrubého porušenia právnych predpisov a nedodržanie dôstojnosti úradu (disciplinárne previnenia).

2. Sudca takisto nesie disciplinárnu zodpovednosť za svoje správanie pred nástupom do funkcie, ak týmto správaním porušil povinnosti štátneho úradu, ktorý v tom čase zastával, alebo sa prejavil ako nehodný funkcie sudcu.“

21. Článok 109a zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Právoplatné odsúdenie disciplinárnym súdom sa zverejní.

2. Disciplinárny súd môže od tohto zverejnenia upustiť, ak na dosiahnutie cieľov disciplinárneho konania nie je potrebné alebo ak to je nevyhnutné na ochranu oprávneného súkromného záujmu…“

22. Článok 110 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. V disciplinárnych veciach týkajúcich sa sudcov rozhodujú:

(1) na prvom stupni:

a) disciplinárne súdy na odvolacích súdoch zložené z troch sudcov;

b) Najvyšší súd zložený z dvoch sudcov disciplinárnej komory a jedného prísediaceho Najvyššieho súdu vo veciach týkajúcich sa disciplinárnych previnení napĺňajúcich znaky úmyselných trestných činov, ktoré môžu byť trestne stíhané prokurátorom, alebo úmyselných daňových trestných činov, alebo vecí, v ktorých Najvyšší súd požiadal o preskúmanie disciplinárneho sporu spolu s konštatovaním pochybenia;

(2) na druhom stupni – Najvyšší súd zložený z dvoch sudcov disciplinárnej komory a jedného prísediaceho Najvyššieho súdu.“

23. Článok 110a zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Minister spravodlivosti zverí povinnosti sudcu disciplinárneho súdu na odvolacom súde sudcovi všeobecného súdu, ktorý má ako sudca najmenej desaťročné skúsenosti, po prechádzajúcej konzultácii so [ŠSR].“

24. Článok 112 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„3. Minister spravodlivosti vymenúva disciplinárneho žalobcu sudcov všeobecných súdov a jeho dvoch zástupcov na funkčné obdobie štyroch rokov.“

25. Článok 112b zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Minister spravodlivosti môže vymenovať disciplinárneho žalobcu ministra spravodlivosti, aby sa zaoberal konkrétnou vecou týkajúcou sa určitého sudcu. Konanie tohto disciplinárneho žalobcu vylučuje, aby v tejto veci konal akýkoľvek ďalší žalobca.

2. Disciplinárny žalobca ministra spravodlivosti sa vymenúva spomedzi sudcov všeobecných súdov alebo Najvyššieho súdu. Pokiaľ ide o disciplinárne previnenia napĺňajúce znaky úmyselných trestných činov, ktoré môžu byť trestne stíhané prokurátorom, možno toho žalobcu vymenovať aj spomedzi prokurátorov, ktorých označil generálny prokurátor. V odôvodnených prípadoch, najmä v prípade úmrtia alebo dlhotrvajúcej prekážky výkonu funkcie disciplinárneho žalobcu ministra spravodlivosti, minister spravodlivosti namiesto neho vymenuje iného sudcu alebo, pokiaľ ide o disciplinárne previnenia napĺňajúce znaky úmyselných trestných činov, ktoré môžu byť trestne stíhané prokurátorom, iného sudcu alebo prokurátora.

3. Disciplinárny žalobca ministra spravodlivosti môže začať konanie na žiadosť ministra spravodlivosti alebo do už začatého konania vstúpiť.

4. Vymenovanie disciplinárneho žalobcu ministra spravodlivosti sa rovná žiadosti o začatie vyšetrovania alebo disciplinárneho konania.“

26. Článok 114 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Disciplinárny žalobca vykoná vyšetrovanie na žiadosť, ktorú podal minister spravodlivosti, predseda odvolacieho súdu alebo predseda krajského súdu, kolégium odvolacieho súdu alebo krajského súdu, [ŠSR], ako aj z vlastnej iniciatívy, po predbežnom zistení okolností nevyhnutných na konštatovanie znakov napĺňajúcich skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia. Vyšetrovanie sa musí vykonať do tridsiatich dní od prvého úkonu disciplinárneho žalobcu.

…

9. Ak disciplinárny poverenec nezistí dôvody na začatie disciplinárneho konania na žiadosť oprávneného orgánu, vydá rozhodnutie o zamietnutí začatia tohto konania. Kópia tohto rozhodnutia sa doručí orgánu, ktorý žiadosť o začatie konania podal, kolégiu okresného alebo odvolacieho súdu (podľa okolností), ako aj obvinenému. Kópia tohto rozhodnutia sa doručí aj ministrovi spravodlivosti, ktorý voči nemu môže v lehote tridsiatich dní podať námietku. Táto námietka sa rovná povinnosti začať disciplinárne konanie a disciplinárny poverenec je pokynmi ministra spravodlivosti týkajúcimi sa priebehu konania viazaný.

10. Ak z disciplinárneho konania nevyplynú dôvody umožňujúce podať návrh na konanie v disciplinárnej veci na disciplinárny súd, disciplinárny poverenec prijme rozhodnutie o zastavení disciplinárneho konania.

11. Obvinený, orgán, ktorý návrh na začatie disciplinárneho konania podal, a príslušné kolégium môžu proti rozhodnutiu uvedenému v odseku 10 podať do siedmich dní od jeho doručenia odvolanie na disciplinárny súd.“

27. Článok 115a zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Neospravedlnená neprítomnosť obvineného, ktorý bol o termíne vyrozumený, alebo jeho právneho zástupcu na zasadnutí alebo pojednávaní nemá za následok prerušenie konania v disciplinárnej veci.

2. Ak vo veci nemožno konať z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti obvineného a ak tento nemá právneho zástupcu, disciplinárny súd mu ho z úradnej moci pridelí, pričom tomuto zástupcovi stanoví lehotu na oboznámenie sa s dôkazmi vo veci.

3. Disciplinárny súd v konaní pokračuje napriek ospravedlnenej neprítomnosti obvineného alebo jeho právneho zástupcu, pokiaľ to neodporuje riadnemu výkonu predmetného disciplinárneho konania.“

28. Článok 115b zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Disciplinárny súd môže vydať trestný rozkaz, keď na základe skutočností zhromaždených disciplinárnym žalobcom disciplinárny súd rozhodne, že niet pochybností o okolnostiach činu a o vine obvineného a že uloženie trestov uvedených v článku 109 ods. 1 bodoch 1až 3 je postačujúce.

2. Trestný rozkaz vydáva disciplinárny súd zložený z jedného sudcu.

3. Trestným rozkazom sa pokuta uvedená v článku 109 ods. 1 bode 2a stanoví vo výške od 5 % do 10 % základného platu za obdobie šiestich mesiacov až jedného roka.“

29. Článok 115c zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„V rámci disciplinárneho konania možno použiť dôkazy získané na účely trestného konania spôsobom podľa článkov 168b, 237 alebo 237a Kodeks postępowania karnego [poľský Trestný poriadok] alebo v dôsledku operačnej kontroly.“

30. Článok 125 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„[ŠSR], prvý predseda Najvyššieho súdu, ako aj minister spravodlivosti môžu požiadať o obnovu disciplinárneho konania.“

31. Článok 126 ods. 1 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„Disciplinárne konanie môže byť obnovené v neprospech obvineného, ak k ukončeniu disciplinárneho konania alebo vydaniu rozhodnutia došlo v dôsledku trestného činu alebo ak do piatich rokov od ukončenia alebo vydania rozhodnutia vyjdú najavo nové skutočnosti alebo nové dôkazy, ktoré by mohli odôvodniť odsúdenie alebo uloženie prísnejšieho trestu.“

32. Článok 129 zákona o všeobecných súdoch stanovuje:

„1. Disciplinárny súd môže pozastaviť výkon funkcie sudcu, voči ktorému bolo začaté disciplinárne konanie alebo konanie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, ako aj vtedy, keď prijme rozhodnutie povoľujúce vyvodenie trestnej zodpovednosti dotknutého sudcu.

2. Ak disciplinárny súd prijme rozhodnutie, ktorým povolí vyvodenie trestnej zodpovednosti sudcu za úmyselný trestný čin, ktorý môže byť predmetom stíhania prokurátorom, z úradnej moci výkon jeho funkcie pozastaví.

3. Pri pozastavení činnosti sudcu mu disciplinárny súd po dobu tohto pozastavenia skráti plat o 25 až 50 %; toto ustanovenie sa netýka osôb, na ktoré sa vzťahuje konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

3a. Ak disciplinárny súd prijme rozhodnutie, ktorým povolí vyvodenie trestnej zodpovednosti sudcu na dôchodku za úmyselný trestný čin, ktorý môže byť predmetom stíhania prokurátorom, z úradnej moci jeho dôchodok po dobu disciplinárneho konania skráti o 25 až 50 %.

4. Ak bolo disciplinárne konanie zastavené alebo sa skončilo oslobodením, všetky zložky platu alebo dôchodku sa nahradia v ich plnom rozsahu.“

III. Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

33. Vec C-558/18 sa týka žaloby, ktorú podalo mesto Łowicz, Poľsko (ďalej len „mesto“), proti Štátnej pokladnici zastúpenej Lodžským vojvodom, Poľsko (ďalej len „Štátna pokladnica“), na Sąd Okręgowy w Łodzi, Wydział I Cywilny (Krajský súd Lodž, I. civilné oddelenie).

34. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žaloba sa týka uplatnenia článku 49 Ustawa dochodach jednostek samorządu terytorialnego (zákon o príjmoch územných samosprávnych jednotiek) z 13. novembra 2013 (Dz. U. z roku 2017, položky 1453, 2203, 2260, z roku 2018, položka 317). Mesto tvrdí, že v rokoch 2005 až 2015 získalo nedostatočné dotácie na plnenie úloh, ktorými bolo v oblasti štátnej správy poverené, a požaduje úhradu vo výške 2 357 148 poľských zlotých

(PLN) na pokrytie týchto nákladov. Vnútroštátny súd uvádza, že je pravdepodobné, že rozsudok v tejto veci bude pre Štátnu pokladnicu nepriaznivý. Tieto skutočnosti vyvolávajú na strane vnútroštátneho súdu reálne obavy, že ak rozhodne v určitom zmysle, bude voči členom jeho rozhodovacieho zloženia začaté disciplinárne konanie.

35. Vec C-563/18 sa týka trestného konania vedeného Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Okręgowa w Płocku) [generálny prokurátor zastúpený Úradom generálnej prokuratúry, Poľsko (pôvodne Krajská prokuratúra v Plocku, Poľsko)], proti VX, WW a XV (ďalej len „žalovaní“) na Sąd Okręgowy w Warszawie w VIII Wydziale Karnym (Krajský súd Varšava, ôsme trestné oddelenie), ktorému predsedá sudca Igor Tuleya.

36. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že konanie vo veci samej sa týka vyšetrovania Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Okręgowa w Płocku) [generálny prokurátor zastúpený Úradom generálnej prokuratúry, Poľsko (pôvodne Krajská prokuratúra v Plocku)] v súvislosti s aktivitami členov organizovanej zločineckej skupiny, ktorá okrem iného vykonáva vraždy a únosy osôb s cieľom získať peniaze za ich prepustenie. Žalovaní sa k trestnej činnosti priznali a požiadali o štatút spolupracujúcich svedkov z dôvodu ich spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní. Vnútroštátny súd teda uvádza, že bude musieť rozhodnúť, či uplatní mimoriadne zníženie trestu podľa článku 60 ods. 3 až 5 poľského Trestného zákonníka. Uplatnenie miernejšieho trestu vyvoláva reálnu obavu vnútroštátneho súdu, že ak rozhodne v určitom zmysle, môže byť voči členom jeho rozhodovacieho zloženia, a to najmä voči sudcovi Igorovi Tuleyaovi, začaté disciplinárne konanie.

37. Vnútroštátne súdy majú pochybnosti o tom, či je nový režim týkajúci sa disciplinárnych konaní proti sudcom v Poľsku v súlade s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ.[10] Uvádzajú, že v dôsledku zmien v systéme disciplinárnych konaní vo vzťahu k sudcom, ktoré boli zavedené zákonom o Najvyššom súde z roku 2017 v spojení so zákonom o ŠSR a zákonom o všeobecných súdoch, získal minister spravodlivosti, ktorý je zároveň generálnym prokurátorom, veľký vplyv na začatie a vedenie disciplinárnych konaní proti sudcom. Vnútroštátne súdy sa domnievajú, že v dôsledku prijatého systému pre disciplinárne konanie sa môžu disciplinárne súdy stať nástrojom na odstránenie osôb, ktoré vydávajú rozhodnutia, s ktorými štátne orgány nesúhlasia, a môže dôjsť k paralyzujúcemu účinku na sudcov tým, že im bude hroziť začatie disciplinárneho konania pre súdne rozhodnutia, ktoré vydajú, čo predstavuje priame ohrozenie nezávislosti súdov a hrozí riziko, že súdnictvo bude využívané na politické účely. V tejto súvislosti uvádzajú vnútroštátne súdy okrem iného nasledujúce.

38. Po prvé sudcovia zasadajúci v novozriadenej disciplinárnej komore Najvyššieho súdu (ďalej len „disciplinárna komora“), ktorá preskúmava disciplinárne prípady sudcov, sú odporúčaní zo strany ŠSR na vymenovanie prezidentom republiky. No členovia ŠSR sú v súčasnosti volení predovšetkým zákonodarnými orgánmi, a preto ich zloženie odráža politickú voľbu vládnucej politickej strany v Poľsku. To potvrdzuje výber kandidátov na sudcov disciplinárnej komory zo strany ŠSR, čo vyvoláva pochybnosti o spravodlivosti a nestrannosti disciplinárnych konaní voči sudcom. ŠSR sa tiež stala kvázi-disciplinárnym orgánom, ktorý preskúmava odvolania proti rozhodnutiam predsedov súdov o preložení sudcu k inému súdnemu oddeleniu.

39. Minister spravodlivosti okrem toho menuje sudcov disciplinárneho súdu pôsobiacich na odvolacích súdoch a platné ustanovenia ukladajú sudcom povinnosť vykonávať funkciu sudcu disciplinárneho súdu, pričom nesplnenie tejto povinnosti je spojené s možnosťou začatia disciplinárneho konania voči tomuto sudcovi. Minister spravodlivosti tiež menuje disciplinárneho úradníka a dvoch zástupcov disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov, čo mu umožňuje ovplyvniť začatie disciplinárneho konania voči sudcom. Existuje nová funkcia s názvom disciplinárny úradník ministra spravodlivosti, ktorý je menovaný ministrom spravodlivosti, aby sa zaoberal určitými prípadmi

10 Odvolávajú sa najmä na rozsudky z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), a z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586).

týkajúcimi sa sudcov, a ktorý má zvýhodnené postavenie, lebo jeho menovanie bráni iným disciplinárnym úradníkom, aby v danej veci konali. Minister spravodlivosti môže podať odpor proti rozhodnutiu disciplinárneho úradníka o nezačatí konania, čo môže viesť k tomu, že takéto konanie bude pokračovať bez určeného časového rámca.

40. Existujú aj obavy z obmedzenia procesných záruk priznaných sudcom v disciplinárnych konaniach. Najmä preto, že disciplinárny súd môže vec prejednať napriek odôvodnenej neprítomnosti obvineného sudcu alebo jeho zástupcu; existuje možnosť vydania disciplinárneho príkazu a použitia dôkazov získaných pomocou trestného činu proti sudcovi; definícia previnení, za ktoré môžu byť sudcovia braní na zodpovednosť, nie je jasná, a minister spravodlivosti môže v určitých prípadoch požadovať obnovu disciplinárneho konania, čo znamená, že rozhodnutie disciplinárneho súdu nebráni tomu, aby obvinený sudca bol v budúcnosti odsúdený za ten istý čin.

41. Vnútroštátne súdy zdôrazňujú, že nový disciplinárny režim týkajúci sa sudcov a ustanovenia zákona o Najvyššom súde z roku 2017, zákona o ŠSR a zákona o všeobecných súdoch uvedené v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania majú zásadný význam pre rozhodnutia vo veci samej, pretože tieto rozhodnutia môžu pre sudcov predstavovať rozhodnutia v prípadoch politicky motivovaných disciplinárnych trestov uložených na základe uvedených poľských právnych predpisov. Podľa vnútroštátnych súdov to je v rozpore s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, a preto je výklad tohto ustanovenia nevyhnutný na to, aby vnútroštátne súdy mohli v daných veciach rozhodnúť. Vnútroštátne súdy sa tiež domnievajú, že výklad článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ je pre konanie vo veci samej relevantný, pretože článok 267 ZFEÚ im poskytuje diskrečnú právomoc určiť tie ustanovenia práva Únie, ktorých výklad je pre rozhodnutie o pôvodných žalobách nevyhnutný, a ustanovenia poľských právnych predpisov o disciplinárnych konaniach proti sudcom majú reálny, a nie čisto hypotetický význam pre rozhodnutie v týchto veciach.

42. Vnútroštátne súdy ďalej uvádzajú, že sú európskymi súdmi, pretože do ich právomoci patria oblasti, na ktoré sa vzťahuje právo Únie v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

43. Za týchto okolností Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž) vo veci C-558/18 rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vykladať v tom zmysle, že z neho vyplývajúca povinnosť členských štátov stanoviť prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, bráni ustanoveniam, ktoré výrazne zvyšujú riziko porušenia záruky nezávislého disciplinárneho konania proti sudcom v Poľsku z dôvodu:

1. politického vplyvu na priebeh disciplinárnych konaní;

2. vzniku rizika zneužívania disciplinárneho systému na účely politickej kontroly obsahu súdnych rozhodnutí a

3. možnosti použiť v disciplinárnych konaniach proti sudcom dôkazy, ktoré boli získané nezákonným spôsobom?“

44. Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava) vo veci C-563/18 tiež rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vykladať v tom zmysle, že z neho vyplývajúca povinnosť členských štátov stanoviť prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, bráni ustanoveniam, ktoré likvidujú záruky nezávislého disciplinárneho konania proti sudcom v Poľsku z dôvodu politického vplyvu na priebeh disciplinárnych konaní, ako aj z dôvodu vzniku rizika zneužívania disciplinárneho systému na účely politickej kontroly obsahu súdnych rozhodnutí?“

IV. Udalosti nasledujúce po predložení návrhov na začatie prejudiciálneho konania

45. Vnútroštátne súdy predložili na základe bodu 24 odporúčaní Súdneho dvora [11] listy doplňujúce ich návrhy na začatie prejudiciálneho konania, aby informovali Súdny dvor o udalostiach, ku ktorým došlo po podaní uvedených návrhov.

46. V súvislosti s vecou C-558/18 vnútroštátny súd v prvom liste zo 7. decembra 2018 okrem iného uviedol, že zástupca disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov predvolal sudkyňu Ewu Maciejewskú, ktorá predložila návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-558/18, ako svedkyňu na pojednávaní, ktoré sa konalo 20. septembra 2018 „ohľadom obmedzení nezávislosti rozhodovania predsedajúceho sudcu“ v konaní vo veci samej. Uvedený disciplinárny úradník takisto požiadal predsedu Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž) o informácie týkajúce sa počtu žalôb na zaplatenie podaných proti Štátnej pokladnici vedených I. civilným oddelením Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž) v období medzi januárom 2015 a 31. augustom 2018, ako aj zoznam vecí tohto typu pridelených komore sudkyne Maciejewskej spolu s uvedením informácií o obsahu vydaných rozhodnutí vrátane čísiel vecí, v ktorých boli uvedené dôvody rozhodnutia.

47. V druhom liste z 11. decembra 2018 týkajúcom sa veci C-558/18 vnútroštátny súd uviedol, že sudkyňa Ewa Maciejewska dostala žiadosť zástupcu disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov o predloženie „písomných pripomienok… k možnému prekročeniu právomoci [vnútroštátnym súdom] spočívajúcom v návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom uvedeným súdom v rozpore s podmienkami článku 267 [ZFEÚ]“.

48. Pokiaľ ide o vec C-563/18, vnútroštátny súd podľa prvého listu z 30. októbra 2018 uviedol, že sudca Igor Tuleya je účastníkom šiestich konaní vedených disciplinárnym úradníkom vo veciach sudcov všeobecných súdov, pričom jedno z nich sa týka dôvodov predloženia návrhov na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-558/18 a C-563/18 predložených vnútroštátnymi súdmi.

49. V druhom liste z 12. decembra 2018 vnútroštátny súd, pokiaľ ide o vec C-563/18, predovšetkým uviedol, že sudca Igor Tuleya je účastníkom siedmich konaní vedených disciplinárnym úradníkom vo veciach sudcov všeobecných súdov a že dostal od zástupcu disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov žiadosť o predloženie „písomných pripomienok… k možnému prekročeniu právomoci [vnútroštátnym súdom] spočívajúcom v návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom uvedeným súdom v rozpore s podmienkami článku 267 [ZFEÚ]“.

V. Konanie na Súdnom dvore

50. Rozhodnutím Súdneho dvora boli tieto veci na účely písomnej a ústnej časti konania a rozsudku spojené.

51. Uznesením predsedu Súdneho dvora z 1. októbra 2018 [12] boli žiadosti vnútroštátnych súdov o prerokovanie týchto vecí v zrýchlenom konaní podľa článku 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora zamietnuté.

52. Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 12. novembra 2018 bolo rozhodnuté o prednostnom prejednaní vecí podľa článku 53 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

11 V bode 24 odporúčaní Súdneho dvora sa uvádza v príslušnej časti: „Vzhľadom na to, že predpokladom prejudiciálneho konania je skutočne prebiehajúce konanie pred vnútroštátnym súdom, prináleží tomuto vnútroštátnemu súdu, aby upozornil Súdny dvor na všetky prekážky konania, ktoré môžu ovplyvniť pokračovanie konania a osobitne na späťvzatie žaloby/návrhu, uzavretie zmieru alebo inú prekážku vedúcu k zastaveniu konania“.

12 Miasto Łowicz a Prokuratura Okręgowa w Płocku (C-558/18 a C-563/18, neuverejnené, EU:C:2018:923).

53. Písomné pripomienky v tomto konaní týkajúce sa prejudiciálnych otázok boli doručené zo strany Skarb Państwa – Wojewoda Łódzki (Štátna pokladnica – Lodžský vojvoda), Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Regionalna w Łodzi) [generálny prokurátor zastúpený Úradom generálnej prokuratúry, Poľsko (pôvodne Krajská prokuratúra v Lodži, Poľsko)] a Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (pôvodne Prokuratura Okręgowa w Płocku) [generálny prokurátor zastúpený Úradom generálnej prokuratúry, Poľsko (pôvodne Krajská prokuratúra v Plocku, Poľsko)] (ďalej len „generálny prokurátor"), holandskej vlády, Lotyšskej republiky, Poľskej republiky a Európskej komisie.

54. Generálny prokurátor, Rzecznik Praw Obywatelskich (Verejný ochranca práv, Poľsko), Poľská republika, Dozorný úrad EZVO a Európska komisia taktiež prezentovali svoje tvrdenia ústne na pojednávaní, ktoré sa konalo 18. júna 2019. [13]

VI. Zhrnutie pripomienok účastníkov konania

A. Procesné námietky

55. Štátna pokladnica a Poľsko tvrdia, že veci samé sa týkajú výlučne vnútroštátnych situácií a nespadajú po pôsobnosti práva Únie. Štátna pokladnica zdôrazňuje, že článok 19 ods. 1 ZEÚ nemá žiadny vzťah k veciam samým a žiadna z výnimiek týkajúcich sa vnútroštátnych situácií uvedených v judikatúre nezakladá právomoc Súdneho dvora v týchto veciach. [14]

56. Poľsko, ku ktorému sa pripojil generálny prokurátor, okrem iného tvrdí, že pravidlá týkajúce sa disciplinárneho konania proti sudcom patria do právomoci členských štátov, a preto sa na ich posúdenie neuplatňuje právo Únie. Podľa názoru Poľska nie je možné z článku 19 ods. 1 ZEÚ odvodiť osobitné normy týkajúce sa disciplinárneho konania. Poľsko na pojednávaní zdôraznilo, že na základe judikatúry Súdneho dvora [15] opatrenia členských štátov musia skutočne, a nie potenciálne, patriť do oblastí, na ktoré sa vzťahuje právo Únie podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Generálny prokurátor ďalej tvrdil, že právomoci členských štátov v oblasti organizácie súdnictva neboli zmenené Lisabonskou zmluvou, ako je uvedené v lisabonskom rozhodnutí nemeckého Spolkového ústavného súdu. [16]

57. Komisia síce nevzniesla formálnu námietku, avšak pre úplnosť uviedla, že veci samé nepatria do pôsobnosti práva Únie podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Vo vzťahu k veci C-558/18 uviedla, že výkon úloh v oblasti verejnej správy nie je upravený právom Únie a najmä nepredstavuje štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Rovnako vo vzťahu k veci C-563/18 Komisia uviedla, že veci samé sa týkajú poľského trestného práva a nespadajú do pôsobnosti článku 4 písm. b) rámcového rozhodnutia Rady 2008/841/SVV z 24. októbra 2008 o boji proti organizovanému zločinu (Ú. v. EÚ L 300, 2008, s. 42) a ani článku 7 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 2016, s. 1).

13 Hoci disciplinárna komora nie je účastníkom konania vo veci samej, a teda sa podľa Rokovacieho poriadku Súdneho dvora nemôže zúčastniť prejednávaných vecí, pripustil predseda Súdneho dvora rozhodnutím zo 14. júna 2019 dokument podaný zo strany Poľska od disciplinárnej komory, konkrétne rozhodnutie č. 8 zhromaždenia sudcov disciplinárnej komory Najvyššieho súdu zo 4. júna 2019 obsahujúce stanovisko tejto komory k prejednávaným veciam (pozri poznámky pod čiarou 17 a 30).

14 Štátna pokladnica sa odvoláva najmä na rozsudky z 18. októbra 1990, Dzodzi (C-297/88 a C-197/89, EU:C:1990:360); z 5. decembra 2006, Cipolla a i. (C-94/04 a C-202/04, EU:C:2006:758), a z 15. novembra 2016, Ullens de Schooten (C-268/15, EU:C:2016:874).

15 Poľsko sa odvolávalo najmä na rozsudky z 29. mája 1997, Kremzow (C-299/95, EU:C:1997:254, bod 16), a z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, bod 39 a 40).

16 BVerfG, Urteil vom 30. Juni 2009 (2 BvE 2/08), BVerfE 123, 267.

58. Štátna pokladnica, generálny prokurátor, Poľsko a Komisia tvrdia, že položené otázky sú neprípustné, pretože sú hypotetické a nesúvisia so spormi vo veciach samých. [17]

59. Štátna pokladnica, generálny prokurátor a Poľsko tvrdia, že vnútroštátne súdy okrem iného neuvádzajú dôvody k preskúmaniu otázky výkladu článku 19 ods. 1 ZEÚ, ani vzťah medzi týmto ustanovením práva Únie a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou na veci samé, ako to vyžaduje judikatúra, článok 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a jeho odporúčania.

60. Štátna pokladnica, generálny prokurátor a Poľsko ďalej tvrdia, že odpoveď Súdneho dvora nie je potrebná na vyriešenie sporov vo veciach samých, pretože tieto spory nesúvisia s disciplinárnym režimom v Poľsku a proti dotknutým sudcom v súčasnosti nie je vedené disciplinárne konanie. Podľa ich názoru sa tieto odkazy týkajú subjektívnych obáv sudcov, pokiaľ ide o prípadné začatie disciplinárneho konania, ktoré predstavuje hypotetickú udalosť, a Súdny dvor sa zaoberal podobnými situáciami vo veciach Falciola [18] a Nour [19], v ktorých došlo k zamietnutiu položených otázok. Ďalej tvrdia, že ak by vnútroštátne súdy mohli predkladať otázky nesúvisiace so spormi vo veciach samých, mohlo by to ohroziť účel konania o prejudiciálnej otázke. Štátna pokladnica zdôrazňuje, že judikatúra Súdneho dvora [20] týkajúca sa zmiernenia podmienok relevantnosti položených otázok na účely rozhodnutia o žalobe vo veciach samých je pre tieto veci nepoužiteľná.

61. Poľsko a Komisia zdôrazňujú, že skutočnosť, že vnútroštátne súdy môžu rozhodnúť o otázkach týkajúcich sa použitia alebo výkladu práva Únie, nestačí na preukázanie prípustnosti položených otázok, pretože tieto otázky musia byť relevantné a potrebné na vyriešenie sporov prejednávaných pred vnútroštátnymi súdmi. Generálny prokurátor a Komisia ďalej uvádzajú, že prejednávané veci sa líšia od veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses [21], pretože v uvedenej veci bol výklad článku 19 ods. 1 ZEÚ pre vyriešenie sporu vo veciach samých relevantný.

62. Komisia tvrdí, že článok 19 ods. 1 ZEÚ sa netýka predmetu sporov vo veciach samých ani prejudiciálnej otázky (*quaestio in limine litis*) vzťahujúcej sa na tieto spory. Podľa jej názoru by odpoveď Súdneho dvora znamenala poskytnutie stanoviska k všeobecným alebo hypotetickým otázkam a prekročenie hranice mechanizmu prejudiciálneho rozhodnutia podľa článku 267 ZFEÚ tak, ako je vymedzený v judikatúre. [22] Komisia pripúšťa, že obavy vnútroštátnych súdov v súvislosti s možnosťou začatia disciplinárnych konaní nemožno vylúčiť, ale domnieva sa, že táto okolnosť nemení nič na tom, že položené otázky sú neprípustné. Na pojednávaní Komisia zdôraznila, že vnútroštátne súdy neuviedli žiadnu skutočnosť, ktorá by ich viedla k prijatiu rozhodnutia v dôsledku odpovede poskytnutej Súdnym dvorom na výklad článku 19 ods. 1 ZEÚ.

63. Poľský komisár pre ľudské práva a Dozorný úrad EZVO tvrdia, že položené otázky sú prípustné.

64. Poľský komisár pre ľudské práva tvrdí, že rozsudok vo veci Falciola [23] na túto vec nie je uplatniteľný, pretože bol vyhlásený pred zavedením článku 19 ods. 1 ZEÚ do Zmlúv. Uvádza, že v prejednávaných veciach sa vyskytuje prvok práva Únie, a to najmä z dôvodu nevyhnutnosti zabezpečiť potrebný účinok článku 19 ods. 1 ZEÚ a konanie o prejudiciálnej otázke podľa článku 267 ZFEÚ. Ako vyplýva

17 Poznamenávam, že v rozhodnutí disciplinárnej komory, v ktorom disciplinárna komora okrem iného predložila svoj názor k prejednávaným veciam (pozri poznámku pod čiarou 13 vyššie), uviedla, že predložené návrhy sú neprípustné a bezpredmetné, pretože vychádzajú z prípadov, ktoré nemajú žiadny vzťah k právu Únie a sú abstraktné a hypotetické, pretože sa netýkajú sporov vo veciach samých, ale skôr organizácie súdnictva v členskom štáte, ktorá patrí do výlučnej právomoci tohto členského štátu.

18 Uznesenie z 26. januára 1990 (C-286/88, EU:C:1990:33).

19 Uznesenie z 25. mája 1998 (C-361/97, EU:C:1998:250).

20 Štátna pokladnica sa odvoláva na rozsudky zo 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723), a zo 17. februára 2011, Weryński (C-283/09, EU:C:2011:85).

21 Rozsudok z 27. februára 2018 (C-64/16, EU:C:2018:117).

22 Komisia sa odvoláva najmä na rozsudky zo 16. júna 2015, Gauweiler a i. (C-62/14, EU:C:2015:400), a z 28. marca 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236).

23 Uznesenie z 26. januára 1990 (C-286/88, EU:C:1990:33).

z rozsudku vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses [24], ochrana nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 ZEÚ sa uplatní vtedy, keď vnútroštátny zákonodarca zverí záležitosti práva Únie súdu a zahŕňa všetku súdnu činnosť vnútroštátneho súdu, aby toto ustanovenie nebolo pripravené o potrebný účinok. Ďalej podľa jeho názoru musia mať sudcovia, na ktorých sa vzťahuje ochrana podľa článku 19 ods. 1 ZEÚ, možnosť začať prejudiciálne konanie bez akéhokoľvek rizika, pričom neexistencia týchto záruk predstavuje sama osebe prvok práva Únie v týchto veciach, a to bez ohľadu na to, že proti vnútroštátnym sudcom bolo začaté vyšetrovanie.

65. Poľský komisár pre ľudské práva ďalej argumentuje, že položené otázky nie sú hypotetické a že odpoveď Súdneho dvora je nevyhnutná na to, aby vnútroštátne súdy vydali rozhodnutia, a to podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, poskytujúceho ochranu nezávislosti súdov. Zdôrazňuje, že ak by sudcovia mohli načrtnúť problematiku nezávislosti súdov iba v rámci disciplinárneho konania vedeného proti nim, bolo by to nezlučiteľné s rozsudkom vo veci Unibet [25], v ktorom Súdny dvor rozhodol, že uplatnenie otázky nezlučiteľnosti vnútroštátneho práva s právom Únie v prípade, keď jednotlivcovi hrozí uloženie určitých sankcií, nie je dostačujúce na zabezpečenie účinnej súdnej ochrany.

66. Dozorný úrad EZVO tvrdí, že z rozsudku vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses [26] vyplýva, že nezávislosť súdov je nedeliteľná. Podľa jeho názoru konajú vnútroštátne súdy ako súdy Únie vždy, a nie iba vtedy, keď rozhodujú o veciach týkajúcich sa konkrétne práva Únie. Uvádza teda, že tieto veci sú prípustné, lebo tu jasne existuje otázka práva Únie, ktorú je potrebné riešiť vo vzťahu k požiadavkám na nezávislosť súdov uloženým národným súdom.

B. O veci samej

67. Poľský komisár pre ľudské práva uvádza, že položené otázky by mali byť zodpovedané kladne. Tvrdí, že vo svetle judikatúry Súdneho dvora [27] nezabezpečujú poľské opatrenia vzťahujúce sa na disciplinárne konania ochranu sudcov pred nadmernou kontrolou zo strany orgánov výkonnej moci. Ďalej okrem iného tvrdí, že minister spravodlivosti menuje sudcov disciplinárneho súdu pri odvolacích súdoch na určité funkčné obdobie, ale toto funkčné obdobie skončí, ak je sudcovi uložená disciplinárna sankcia, pričom došlo k situáciám, keď sudcovia odmietli začať disciplinárne konanie proti inému sudcovi, a následne bolo vedené disciplinárne konanie proti nim. Uvádza tiež, že minister spravodlivosti menuje disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov a jeho dvoch zástupcov a môže namietať proti rozhodnutiu disciplinárneho úradníka nezačať disciplinárne konanie, čo vedie k potrebe začať disciplinárne konanie, pričom pokyny ministra spravodlivosti týkajúce sa vedenia takéhoto konania sú pre tohto úradníka záväzné.

68. Okrem toho môže podľa poľského komisára pre ľudské práva vymenovať minister spravodlivosti disciplinárneho úradníka ministra spravodlivosti, čo vylučuje ostatných disciplinárnych úradníkov z konania a rovná sa potrebe začať disciplinárne konanie. Tvrdí, že disciplinárne konanie môže byť začaté bez určeného časového rámca, čo porušuje požiadavku na vydanie rozhodnutia v primeranej lehote a že minister spravodlivosti môže žiadať o obnovu disciplinárneho konania, čo umožňuje potrestať sudcu za rovnaké porušenie v prípade nových okolností či dôkazov.

24 Rozsudok z 27. februára 2018 (C-64/16, EU:C:2018:117, bod 40).

25 Rozsudok z 13. marca 2007 (C-432/05, EU:C:2007:163, body 62 a 64).

26 Rozsudok z 27. februára 2018 (C-64/16, EU:C:2018:117, body 37 a 40).

27 Poľský komisár pre ľudské práva sa odvolal na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 67).

69. Poľský komisár pre ľudské práva ďalej uvádza, že neexistujú dostatočné záruky práva sudcov na obhajobu v disciplinárnom konaní. Konkrétne uvádza, že disciplinárny súd môže rozhodnúť aj v prípade odôvodnenej neprítomnosti obvineného sudcu a jeho zástupcu a že s odkazom na článok 115c zákona o všeobecných súdoch nie je v disciplinárnych prípadoch vzťahujúcich sa na profesijné pochybenie sudcov odôvodnené použitie dôkazov z trestného konania. Podľa jeho názoru sú tiež problematické inštitucionálne aspekty disciplinárneho režimu, vrátane používania laických prísediacich v disciplinárnej komore, pretože pre rozhodovanie disciplinárnych prípadov je potrebné mať právne vedomosti a tiež skutočnosť, že predseda disciplinárnej komory určuje disciplinárny súd prvého stupňa, čo vyvoláva pochybnosti o tom, či je takýto súd zriadený zákonom.

70. Generálny prokurátor argumentuje, že poľský disciplinárny režim týkajúci sa sudcov spĺňa záruky nezávislosti súdov stanovené judikatúrou Súdneho dvora [28] rovnako ako štandardy vyplývajúce z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. [29] Najmä uvádza, že minister spravodlivosti môže začať disciplinárne konanie a namietať proti rozhodnutiu, ktorým bolo odmietnuté začať konanie, nemôže však určiť výsledok konania, ani potrestať sudcu. Z jeho pohľadu je cieľom reforiem poľského disciplinárneho režimu zvýšenie zodpovednosti sudcov. Na pojednávaní zdôraznil, že neexistuje disciplinárna zodpovednosť sudcov za obsah ich rozhodnutí a proti žiadnemu sudcovi nebolo vedené disciplinárne konanie z dôvodu predloženia návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Vyšetrovanie sudcov v týchto veciach bolo odlišné a malo za cieľ objasniť, prečo boli návrhy na začatie prejudiciálneho konania rovnaké.

71. Poľsko tvrdí, že poľský právny systém neobsahuje ustanovenia, ktoré by boli v rozpore so zárukami nezávislého disciplinárneho konania proti sudcom alebo ktoré by zvyšovali riziko porušenia týchto záruk. Z pohľadu Poľska sa návrhy na začatie prejudiciálneho konania týkajú opatrení, ktoré v Poľsku neexistujú a sú hypotetické, pretože neuvádzajú, ktoré konkrétne záruky boli porušené a akým spôsobom. Poľsko ďalej tvrdí, že je ťažké odpovedať na tvrdenia uvedené v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, lebo sa skladajú z vybraných tvrdení o niektorých ustanoveniach poľského práva týkajúcich sa disciplinárneho konania, zmiešaných so subjektívnymi hodnoteniami, ktorých cieľom je formulovať všeobecnú kritiku reformy systému súdnictva v Poľsku.

72. Poľsko okrem iného uvádza, že ani minister spravodlivosti, ani iný orgán výkonnej moci nerozhoduje o disciplinárnych konaniach, ani neuplatňuje disciplinárne sankcie vo vzťahu k sudcom. Uvádza, že v súlade s článkami 110 a 110a zákona o všeobecných súdoch rozhodujú disciplinárne súdy pri odvolacích súdoch v disciplinárnych konaniach týkajúcich sa sudcov všeobecných súdov a v určitých prípadoch rozhoduje v týchto konaniach disciplinárna komora. Podľa Poľska sú sudcovia disciplinárnej komory vymenovaní v súlade s článkom 179 poľskej Ústavy prezidentom republiky a minister spravodlivosti po konzultácii so ŠSR menuje sudcov disciplinárnych súdov pri odvolacích súdoch na funkčné obdobie 6 rokov, a to zo sudcov všeobecných súdov, ktorí majú odpracovaných aspoň 10 rokov a boli tak do funkcie menovaní v súlade s poľskou Ústavou. Podľa Poľska požívajú sudcovia, ktorí rozhodujú v disciplinárnych konaniach proti sudcom formálne záruky nezávislosti [30], a to vrátane vymenovania na neobmedzenú dobu, neodvolateľnosti, imunity, odmeňovania a povinnosti byť apolitický. [31]

28 Prokurátor odkazoval na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 67).

29 Generálny advokát odkazoval na rozsudky ESĽP, 25. septembra 2018, Denisov v. Ukrajina (CE:ECHR:2018:0925JUD007663911), a 9. januára 2013, Oleksandr Volkov v. Ukrajina (CE:ECHR:2013:0109JUD002172211).

30 Poznamenávam, že v rozhodnutí, v ktorom disciplinárna komora zaujala postoj k prejednávaným veciam (pozri poznámku pod čiarou 13 vyššie), okrem iného uviedla, že sudcovia disciplinárnej komory požívajú všetky záruky nezávislosti podľa rovnakých pravidiel ako ostatné komory Najvyššieho súdu a že táto komora spĺňa všetky požiadavky práva Únie na zabezpečenie práva na účinnú právnu ochranu, a to aj v disciplinárnych veciach týkajúcich sa sudcov.

31 Poľsko sa odvoláva na článok 178 ods. 2 a 3 a články 179, 180 a 181 poľskej Ústavy.

73. Poľsko zdôrazňuje, že ani minister spravodlivosti, ani žiadny iný politik nemá vplyv na disciplinárne súdy ani na ich sudcu, a to najmä preto, že: 1. neurčujú zloženie disciplinárnych súdov, ktoré sa podľa článku 111 zákona o všeobecných súdoch určuje žrebovaním zo zoznamu sudcov daného súdu; 2. nemôžu sudcom disciplinárnych súdov dávať pokyny; 3. nemôžu odvolávať sudcov disciplinárnych súdov; 4. nemôžu vylúčiť sudcu disciplinárneho súdu z prípadu, ktorý prejednáva, a 5. nemajú žiadne právo kontrolovať činnosť disciplinárnych súdov.

74. Poľsko uznáva, že minister spravodlivosti má určité právomoci začať disciplinárne konanie, pretože môže požiadať disciplinárneho úradníka, aby začal vyšetrovanie, môže namietať rozhodnutie disciplinárneho úradníka, ktorým bolo odmietnuté začať disciplinárne konanie, alebo môže vymenovať disciplinárneho úradníka ministra spravodlivosti pre riešenie konkrétnej veci. Napriek tomu však Poľsko zdôrazňuje, že minister spravodlivosti vykonáva nepriamy vplyv, najmä tým, že namieta rozhodnutie o odmietnutí začatia disciplinárneho konania, a nemá vplyv na výsledok konania, ktoré bolo začaté disciplinárnym úradníkom alebo na základe rozhodnutia disciplinárneho súdu. Na pojednávaní Poľsko uviedlo, že disciplinárny úradník ministra spravodlivosti je vymenovaný v prípadoch, keď je potrebné sa zamerať na jedno konanie, a že tento orgán bol vytvorený na to, aby disciplinárnym úradníkom pomohol s pracovným vyťažením a aby sa zaoberal vecami, ktoré sa týkajú zložitých právnych a skutkových okolností.

75. Poľsko uvádza, že sudcovia požívajú procesné záruky týkajúce sa práva na spravodlivý proces v rámci disciplinárneho konania. Tvrdí, že veci sú rozhodované súdom, ktorý koná na základe zákona o všeobecných súdoch, sudcovia rozhodujúci v týchto veciach podliehajú zárukám nestrannosti a nezávislosti a disciplinárne konania sú podľa článku 116 ods. 1 zákona o všeobecných súdoch verejné. Poľsko poukazuje na to, že disciplinárne konanie rešpektuje zásady rovnosti zbraní a *ne bis in idem* a že obvinený sudca si môže zvoliť obhajcu z radov sudcov, prokurátorov, advokátov či právnych poradcov, a že v prípade choroby má právo na to, aby mu bol obhajca určený súdom podľa článku 113 ods. 1 a 2 zákona o všeobecných súdoch. Uvedený sudca tiež požíva prezumpciu neviny a má právo podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu, ktorý musí byť preskúmaný do 2 mesiacov od jeho podania podľa článku 121 zákona o všeobecných súdoch. Podľa Poľska sa definícia disciplinárnych previnení uvedená v článku 107 zákona o všeobecných súdoch za dlhé roky nezmenila a zabezpečuje flexibilitu a predvídateľnosť. Na pojednávaní Poľsko zdôraznilo, že neexistuje disciplinárna zodpovednosť za obsah rozsudkov.

76. Pokiaľ ide o listy vnútroštátnych súdov, ktoré dopĺňajú ich návrhy na začatie prejudiciálneho konania, Poľsko uvádza, že disciplinárny úradník vo veciach sudcov všeobecných súdov odpovedal na informácie obsiahnuté v týchto listoch oznámením označeným „o vyšetrovacích postupoch za účasti sudcov, ktorými sú Ewa Maciejewska a Igor Tuleya, v súvislosti s predložením prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie“ [32]. Poľsko tvrdí, že podľa tohto oznámenia bolo cieľom vyšetrovania zistiť, či nebol zo strany niektorých sudcov vyvíjaný tlak na sudcov vnútroštátnych súdov s cieľom zasiahnuť do obsahu rozsudkov vo veciach, v rámci ktorých boli tieto otázky položené. Poľsko tvrdí, že podozrenie z disciplinárneho pochybenia vzniklo na základe toho, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania boli prakticky rovnaké. Ďalej Poľsko tvrdí, že zástupca disciplinárneho úradníka vo veciach sudcov všeobecných súdov ukončil vyšetrovanie pre neexistenciu disciplinárneho pochybenia a že v týchto konaniach mali dotknutí sudcovia postavenie svedkov, a nie obvinených. Okrem toho Poľsko uvádza, že voči týmto sudcom nie je v súčasnej dobe vedené disciplinárne konanie a títo sudcovia boli vypočutí iba ako svedkovia v prípadoch týkajúcich sa iných sudcov.

32 NR RDSP 713-53/18, 17. december 2018, dostupné na http://rzecznik.gov.pl/wp-content/uploads/2018/12/Komunikat-Rzecznika-Dysc-z-1712.pdf.

77. Lotyšsko navrhuje, aby Súdny dvor na položené otázky odpovedal tak, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že členský štát má povinnosť zabezpečiť, aby disciplinárny režim pre sudcov rešpektoval záruku nezávislosti súdov. Zdôrazňuje, že takýto režim musí zodpovedať zárukám uvedeným v judikatúre Súdneho dvora,[33] ako to dokladá lotyšský disciplinárny systém. Poznamenáva, že disciplinárna zodpovednosť sudcov sa v zásade netýka súdnych rozhodnutí a len závažné a neospravedlniteľné nesplnenie povinností môže založiť túto zodpovednosť.[34] Zdôrazňuje prepojenie medzi nezávislosťou súdov a deľbou moci a právnym štátom, ako je uznané okrem iného lotyšským právom a právom Únie.[35]

78. Holandsko navrhuje, aby na položené otázky bola poskytnutá kladná odpoveď.[36] Zastáva názor, že ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora,[37] vnútroštátne opatrenia, ktoré, ako bolo vysvetlené vnútroštátnymi súdmi, zahŕňajú alebo pripúšťajú politický vplyv na disciplinárne konanie proti sudcom a môžu byť používané na výkon politickej kontroly nad obsahom súdnych rozhodnutí, porušujú zásadu nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, rovnako ako článok 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

79. Dozorný orgán EZVO zdôrazňuje význam nezávislosti súdnictva pri dodržiavaní zásad právneho štátu, ako sa uznáva v právnych poriadkoch EHP a EÚ.[38] Vyjadruje obavy, že na základe judikatúry Súdneho dvora[39] je rada prvkov poľského disciplinárneho režimu proti sudcom v rozpore s požiadavkami na nezávislosť súdov. K týmto prvkom patria: (1) disciplinárne previnenie profesijného pochybenia nie je jasne definované; (2) existuje zrejme väzba medzi stranou zodpovednou za disciplinárne konanie a výkonnou mocou vo vzťahu k zloženiu disciplinárnej komory a vymenovaniu disciplinárnych úradníkov zo strany výkonnej moci pre vyšetrovanie prípadov a výsledkom vyšetrovania; (3) použitie dôkazov získaných z trestného konania či z prevádzkového dohľadu v disciplinárnych konaniach; (4) obavy týkajúce sa nezávislosti disciplinárnej komory, a (5) disciplinárne sankcie sú prísne a môže dôjsť k obnoveniu disciplinárneho konania v neprospech obvinených sudcov.

80. Dozorný orgán EZVO tvrdí, že by sa mal zohľadniť celkový obraz zmien v právnych predpisoch týkajúcich sa súdneho systému v Poľsku a že ak by sa každá zmena posudzovala osobitne, bez zohľadnenia kumulatívnych účinkov, existuje riziko, že dostatočná pozornosť by sa nevenovala úplnému vplyvu toho, čo sa javí ako súbor koordinovaných opatrení. Zdôrazňuje tiež, že tu existuje odstrašujúci účinok vyplývajúci zo skutočnosti, že vnútroštátne súdy boli vyzvané, aby predložili písomné pripomienky týkajúce sa položených otázok.

33 Lotyšsko odkazuje na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 67).

34 Lotyšsko odkazuje najmä na spoločné stanovisko Benátskej komisie, Generálneho riaditeľstva Rady Európy pre ľudské práva a Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva OBSE č. 755/2014 z 24. marca 2014 k návrhu zákona o disciplinárnej zodpovednosti sudcov Moldavskej republiky, CDL-AD(2014)006, a stanovisko Benátskej komisie č. 825/2015 z 21. decembra 2015 k zákonu o disciplinárnej zodpovednosti a hodnotení sudcov „Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko“, CDL-AD (2015) 042.

35 Lotyšsko odkazuje najmä na rozsudok z 18. januára 2010 Satversmes tiesa (Ústavný súd, Lotyšsko), č. 2009-11-01, a na rozsudky z 19. septembra 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587); zo 6. marca 2018, Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), a z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117).

36 Holandsko vo svojich písomných pripomienkach poznamenáva, že sa nevyjadruje k bodu 3 otázky položenej vo veci C-558/18, ktorá sa týka možnosti použitia dôkazov získaných prostredníctvom trestného činu v disciplinárnom konaní proti sudcom, lebo nemá k dispozícii dostatok podkladov.

37 Holandsko odkazuje na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 48 až 54, 63 až 67).

38 Dozorný orgán EZVO odkazuje najmä na rozhodnutie Súdneho dvora EZVO zo 14. februára 2017, Pascal Nobile v DAS Rechtsschutz-Versicherungs, E-21/16, a na rozsudky z 19. septembra 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587), a z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117).

39 Dozorný orgán EZVO odkazuje na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 67).

81. Komisia na pojednávaní podporne uviedla, že podľa judikatúry Súdneho dvora [40] disciplinárny systém v Poľsku porušuje zásadu nezávislosti súdov, pretože neposkytuje dostatočné záruky na zamedzenie rizika použitia tohto systému ako nástroja pre politickú kontrolu obsahu súdnych rozhodnutí. Komisia uviedla, že z toho dôvodu začala proti Poľsku konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, ktorý vychádza z toho, že nový disciplinárny režim pre sudcov je nezlučiteľný s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty. [41]

82. Komisia zhŕňa svoje tvrdenia v rámci konania o nesplnení povinnosti najmä takto: 1. poľské právo umožňuje, aby boli sudcovia všeobecných súdov disciplinárne potrestaní za obsah ich súdnych rozhodnutí, vrátane návrhov na začatie prejudiciálneho konania; 2. disciplinárna komora nespĺňa požiadavky na nezávislosť súdov podľa práva Únie, na ktoré sa vzťahujú prejednávané spojené veci C-585/18, C-624/18 a C-625/18 A. K. a i. (Nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu); 3. poľský disciplinárny režim nezaručuje, že súd zriadený zákonom bude rozhodovať v prvom stupni v disciplinárnych konaniach proti sudcovi všeobecného súdu, lebo predseda disciplinárnej komory určuje podľa vlastného uváženia a od prípadu k prípadu disciplinárny súd, ktorý bude vo veci rozhodovať, a 4. procesné práva sudcov sú v disciplinárnych konaniach obmedzené, pretože tento režim už nezaručuje prejednanie vecí v primeranej lehote a práva na obhajobu obvinených sudcov sú dotknuté.

VII. Analýza

83. Dospel som k záveru, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania sú v týchto veciach neprípustné, pretože Súdny dvor nemá k dispozícii dostatok skutkových a právnych poznatkov, aby určil, či došlo k porušeniu povinnosti členského štátu zaručiť nezávislosť súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

84. Konkrétnejšie, chýbajúce vysvetlenia v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania v súvislosti medzi dotknutými opatreniami členského štátu a článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ, čo nie je v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, viedli vnútroštátne súdy k predloženiu všeobecných otázok. Odpoveď Súdneho dvora na tieto otázky by predstavovala poradné stanovisko, čo je podľa článku 267 ZFEÚ vylúčené.

85. Moja analýza je rozdelená do dvoch častí. Najprv sa v časti A budem zaoberať otázkou, či situácia v prejednávaných veciach patrí do vecnej pôsobnosti práva Únie, a najmä do pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Ďalej v časti B posúdim prípustnosť návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Z vysvetlenia v časti B jasne vyplynie, prečo je v spise nedostatok informácií na vykonanie vecného posúdenia, a subsidiárne, ak by Súdny dvor nesúhlasil s mojím návrhom o prípustnosti položených otázok, či došlo k štrukturálnemu porušeniu nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Z tohto dôvodu sa nevyjadrím k tomu, či boli porušené záruky plynúce z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

A. Situácia v prejednávaných veciach patrí do vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ

86. Podľa môjho názoru situácia v prejednávaných veciach patrí do vecnej pôsobnosti práva Únie, konkrétnejšie do pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

40 Komisia odkazuje na rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 67).

41 Tlačová správa – Právny štát: Európska komisia začala konanie o nesplnení povinnosti s cieľom ochrany sudcov v Poľsku pred politickou kontrolou, 3. apríla 2019, dostupná na http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1957_en.htm.

87. V rozsudku z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18)[42], Súdny dvor potvrdil, že pokiaľ ide o vecnú pôsobnosť článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, dané ustanovenie sa týka „oblastí, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“, bez ohľadu na okolnosti, za akých členské štáty uplatňujú toto právo v zmysle článku 51 ods. 1 Charty. V bode 51 tohto rozsudku Súdny dvor uviedol toto:

„Na rozdiel od tvrdení Poľskej republiky a Maďarska v tejto súvislosti skutočnosť, že vnútroštátne opatrenia na zníženie miezd sporné vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), boli prijaté vzhľadom na naliehavé požiadavky spojené s odstránením nadmerného deficitu rozpočtu dotknutého členského štátu a v súvislosti s programom finančnej pomoci Únie tomuto členskému štátu, *nezohrávala*, ako vyplýva z odsekov 29 až 40 tohto rozsudku, *žiadnu* úlohu vo výklade, ktorý viedol Súdny dvor k záveru, že v danom prípade sa uplatňuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ. Tento záver bol totiž založený na skutočnosti, že vnútroštátny orgán, ktorého sa táto vec týkala, a to Tribunal de Contas (Dvor audítorov, Portugalsko), bol v tomto prípade, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, *spôsobilý* rozhodovať ako súd v otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu práva Únie, a teda spadajúcich do oblastí, na ktoré sa vzťahuje toto právo (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 40)“.[43]

88. V práve citovanom rozsudku stojí za povšimnutie, že Súdny dvor odmietol argumenty predložené Poľskom a Maďarskom o tom, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ bol použiteľný vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses, pretože predmetné vnútroštátne opatrenia na zníženie miezd boli prijaté z dôvodu požiadaviek na obmedzenie nadmerného deficitu rozpočtu príslušného členského štátu v rámci programu finančnej pomoci Únie. Súdny dvor skôr potvrdil, že vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses bolo podstatné práve to, že predmetný vnútroštátny orgán „bol spôsobilý“ v tejto veci rozhodnúť ako súd, čo podľa mňa znamená podľa článku 267 ZFEÚ, o otázkach týkajúcich sa použitia alebo výkladu práva Únie, ktoré teda patria do oblastí, na ktoré sa právo Únie vzťahuje.

89. To isté platí pre vnútroštátne súdy v týchto veciach (pozri bod 42 vyššie). Je nesporné, že ide o orgány, ktoré „sú spôsobilé“ rozhodovať ako súdy podľa článku 267 ZFEÚ o otázkach týkajúcich sa použitia alebo výkladu práva Únie. Vnútroštátne súdy teda v zásade spadajú do vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ a toto ustanovenie je v týchto veciach uplatniteľné.

90. Na základe uvedeného sa domnievam, že Súdny dvor vo svojich rozsudkoch vo veciach Associação Sindical dos Juízes Portugueses alebo Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18) nerozhodol tak, že široký rozsah vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ vylúčil či zmiernil pravidlá Súdneho dvora o prípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Je to teda tento aspekt – ktorý sa nevyskytoval ani v konaní, ktoré viedlo k vypracovaniu mojich návrhov v spojených veciach A. K. a i. (Nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu)[44], čo bol ďalší návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný poľským súdom týkajúci sa súladu poľských opatrení s požiadavkami na nezávislosť súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ – ktorý bráni tomu, aby Súdny dvor rozhodol o tom, či v tomto konaní došlo k porušeniu článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Tento aspekt bude rozpracovaný v časti B nižšie.

42 EU:C:2019:531, bod 50 a citovaná judikatúra.

43 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

44 C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:551. V týchto prípadoch nebola prípustnosť položených otázok problematická, lebo v nich existoval jasný vzťah medzi právom Únie, konkrétne smernicou Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní (Ú. v. EÚ L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79), a medzi spormi vyžadujúcimi rozhodnutie vo veci samej. Za týchto podmienok sa domnievam, že v týchto prípadoch môže Súdny dvor rozhodnúť, okrem tvrdeného porušenia článku 47 Charty, o tom, či došlo k štrukturálnemu zásahu do nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. O tom pozri bod 125 nižšie.

91. Široký rozsah vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ tiež znamená, že na rozdiel od tvrdení predložených Štátnou pokladnicou sa judikatúra Súdneho dvora v súvislosti s takzvanými vnútroštátnymi situáciami, a najmä s rozsudkom Súdneho dvora vo veci Ullens de Schooten [45] nemôže uplatniť na situáciu, o akú ide v prejednávaných veciach. Táto judikatúra sa týka možnosti Súdneho dvora odpovedať na návrhy na začatie prejudiciálneho konania za okolností, ktoré možno považovať za odchýlenie sa od všeobecného pravidla, že vnútroštátne situácie, v ktorých sa všetky prvky konkrétneho prípadu obmedzujú na jeden členský štát, spadajú mimo pôsobnosti práva Únie. Táto judikatúra sa z veľkej časti vyskytuje v oblasti návrhov na začatie prejudiciálneho konania v otázkach týkajúcich sa pravidiel Únie o voľnom pohybe a ďalších oblastí práva Únie, kde sa v zásade vyžaduje cezhraničný prvok. [46] Prejednávané veci sa týkajú oblasti pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. To z povahy veci nemožno kvalifikovať ako čisto vnútroštátnu záležitosť.

92. Je to tak preto, že „oblasti, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“ v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ zahŕňajú právomoc Súdneho dvora rozhodovať o štrukturálnych porušeniach záruk nezávislosti súdov, pretože článok 19 ZEÚ je konkrétnym prejavom zásady právneho štátu ako jednej zo základných hodnôt, na ktorých je založená Európska únia podľa článku 2 ZEÚ a členské štáty sú podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ povinné „ustanovi[ť]… prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie účinnej právnej ochrany“ [47]. Štrukturálne narušenie nezávislosti súdov má nevyhnutne vplyv na mechanizmus prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, a teda na schopnosť súdov členských štátov konať ako súdy Únie.

93. V tomto ohľade prijímam argumenty poľského komisára pre ľudské práva uvedené v bode 64 vyššie o význame pojmu „v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“ podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ [48] a odmietam argumenty generálneho prokurátora a Poľska uvedené v bode 56 vyššie, že rozhodnutie o tom, že prejednávané veci spadajú do vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, by zasahovalo do rozdelenia právomocí medzi EÚ a členskými štátmi. To preto, že právo Únie má vplyv na právomoci členských štátov organizovať ich systémy správy súdnictva za tu uvedených reštriktívnych okolností.

94. Z tohto dôvodu pre mňa nie je relevantné, že sa spory vo veci samej týkajú použitia ustanovení poľského práva v oblasti verejnej správy vo veci C-558/18 a poľského trestného práva vo veci C-563/18. Ako Súdny dvor jasne uviedol v bode 51 rozsudku vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18) a ako je uvedené v bode 87 vyššie, vecná pôsobnosť článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ nijako nesúvisí s tým, či sa hmotnoprávny spor, v ktorom je spochybnená nezávislosť súdov, týka práva Únie. Ako bolo uvedené v bodoch 88 a 89 vyššie, vecná pôsobnosť článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ je široká. Skutočnosť, či má alebo nemá porušenie nezávislosti súdov štrukturálnu povahu, a či teda porušuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, je samostatnou záležitosťou (pozri bod 125 nižšie).

45 Rozsudok z 15. novembra 2016 (C-268/15, EU:C:2016:874, body 49 až 55); pozri tiež rozsudok z 20. septembra 2018, Fremoluc (C-343/17, EU:C:2018:754).

46 Pozri Iglesias Sánchez, S.: Purely Internal Situations and the Limits of EU Law: A Consolidated Case Law or a Notion to be Abandoned? In: *European Constitutional Law Review*, zväzok 14, 2018, s. 7 – 36, najmä s. 14 – 28. Pre ďalšie informácie pozri napríklad Dubout, E.: Voyage en eaux troubles: vers une épuration des situations „purement“ internes?: CJUE, gde ch., 15 novembre 2016, *Ullens de Schooten*, aff. C-268/15, ECLI:EU:C:2016:874. In: *Revue des affaires européennes*, N° 4, 2016, s. 679 – 693; Krommendijk, J.: Wide Open and Unguarded Stand our Gates: The CJEU and References for a Preliminary Ruling in Purely Internal Situations. In: *German Law Journal*, zväzok 18, 2017, s. 1359 – 1394; Potvin-Solis, L.: Qualification des situations purement internes. In: Neframi, E. (ed.): *Renvoi préjudiciel et marge d'appréciation du juge national*. Larcier, 2015, s. 39 – 99.

47 Pozri v tejto súvislosti rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:531, konkrétne body 42 až 48, 54, 55, 57, 58 a citovaná judikatúra).

48 To je pre vylúčenie jeho tvrdení týkajúcich sa veci Falciola, aspoň za okolností v prejednávaných veciach.

95. Podobnosť prejednávaných vecí s rozsudkami Súdneho dvora vo veciach Falciola [49] a Nour [50] teda nie je pre situáciu v týchto veciach relevantná, pretože tieto rozsudky boli vydané pred rozsudkami Súdneho dvora vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses a Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18).

96. V uznesení pléna Súdneho dvora z 26. januára 1990 vo veci Falciola [51] sa spor na vnútroštátnom súde týkal uplatnenia pravidiel Únie v oblasti verejného obstarávania, no z vnútroštátneho návrhu na začatie prejudiciálneho konania bolo jasné, že cieľom položených otázok bolo určiť, či môžu vnútroštátni sudcovia plniť svoje povinnosti ako sudcovia Únie nezávisle a nestranne napriek prijatiu talianskych právnych predpisov týkajúcich sa zodpovednosti súdov. Súdny dvor konštatoval, že položené otázky nemali žiaden vzťah k predmetu sporu vo veci samej, pretože sa netýkali výkladu predmetných pravidiel Únie v oblasti verejného obstarávania a vnútroštátny súd „mal pochybnosti iba vo vzťahu k možným psychologickým reakciám niektorých talianskych sudcov“ v dôsledku uvedenej právnej úpravy. Súdny dvor následne rozhodol, že položené otázky sa netýkali výkladu práva Únie, ktorý by bol pre riešenie sporu objektívne nevyhnutný, a že nemal právomoc o týchto otázkach rozhodovať.

97. Podobne vo svojom uznesení z 25. mája 1998 vo veci Nour [52] Súdny dvor uviedol, že položené otázky nemali žiaden vzťah k predmetu sporu vo veci samej a že na ne nemal právomoc odpovedať. Tieto otázky boli položené rakúskym odvolacím senátom v rámci sporu medzi lekárom a poisťovňou týkajúceho sa jeho lekárskych poplatkov a zaoberali sa všeobecnými zásadami, ktoré sú súčasťou práva Únie vo vzťahu k určitým aspektom činnosti tejto inštitúcie. Odôvodnenie Súdneho dvora spočívalo na troch dôvodoch. Po prvé položené otázky nespadali do rámca sporu, a teda sa netýkali výkladu práva Únie, ktorý by bol objektívne nevyhnutný na vyriešenie tohto sporu. Po druhé podľa článku 267 ZFEÚ nebolo prípustné, aby vnútroštátnemu sudcovi prislúchalo položiť otázky spojené so sporom, ktorý sa týkal jeho súkromnej záležitosti prostredníctvom súdu, ktorému predsedá, a v kontexte iných konaní, ako to urobil predseda daného odvolacieho senátu. Po tretie nebolo preukázané, že by právo Únie bolo uplatniteľné na situáciu vo veci samej.

98. Žiadna z uvedených vecí sa však netýkala článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. S ohľadom na vyššie uvedené úvahy treba zamietnuť námietku týkajúcu sa toho, že situácia vo veciach samých nespadá do vecnej pôsobnosti článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

B. Prečo sú prejudiciálne otázky neprípustné

99. Zastávam názor, že námietka týkajúca sa prípustnosti prejudiciálnych otázok by mala byť prijatá, no pre trochu odlišné dôvody ako tie, ktoré boli uvedené vo vyjadreniach účastníkov konania. V prejednávaných veciach spočíva jadro problému prípustnosti v neexistencii dostatočného skutkového a právneho základu na to, aby Súdny dvor určil, či došlo k porušeniu nezávislosti súdov chránenej podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Z tohto dôvodu je pre mňa nemožné poradiť Súdnemu dvoru, pokiaľ ide o to, či k porušeniu daného ustanovenia došlo. Nebudem teda vyjadrovať svoj názor pre prípad, že by Súdny dvor nesúhlasil s mojou analýzou prípustnosti položených otázok.

49 Uznesenie z 26. januára 1990 (C-286/88, EU:C:1990:33).

50 Uznesenie z 25. mája 1998 (C-361/97, EU:C:1998:250).

51 C-286/88, EU:C:1990:33, najmä body 1 až 5, 8 až 10. Pre ďalšiu diskusiu o tejto veci a jej úlohe pre vývoj judikatúry Súdneho dvora o prípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania pozri napr. návrhy, ktoré predniesli generálny advokát Lenz vo veci Bosman a i. (C-415/93, EU:C:1995:293, body 76 až 80), generálny advokát Fennelly vo veci Corsica Ferries France (C-266/96, EU:C:1998:19, bod 19, poznámka pod čiarou 30), a generálny advokát Jacobs vo veci Centrosteel (C-456/98, EU:C:2000:137, bod 24).

52 C-361/97, EU:C:1998:250, najmä body 1 až 9, 12 až 20. Toto uznesenie bolo prijaté senátom zloženým z troch sudcov.

1. Relevantné pravidlá o prípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania

100. Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je len na vnútroštátnom sudcovi, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, ktoré vydá, posúdiť, a to s ohľadom na konkrétne okolnosti veci, tak potrebu rozhodnúť o prejudiciálnej otázke pre vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Ak sa teda položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť. [53]

101. Z toho vyplýva, že k otázkam týkajúcim sa práva Únie sa viaže prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor odmietne rozhodovať o prejudiciálnej otázke len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadny vzťah ku skutkovým okolnostiam veci samej alebo k žalobe alebo jej účelu, ak ide o hypotetický problém, alebo tiež ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými či právnymi podkladmi potrebnými na poskytnutie užitočnej odpovede na položené otázky. [54]

102. Podľa judikatúry vykladajúcej článok 94 písm. a) a b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora [55] je potrebné na to, aby bol výklad práva Únie užitočný pre vnútroštátny súd, vymedziť skutkový a právny rámec položených otázok zo strany vnútroštátneho súdu, alebo aby tento súd aspoň vysvetlil skutkové predpoklady, na ktorých sa tieto otázky zakladajú. [56] Okrem toho podľa článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora je nevyhnutné, aby vnútroštátny súd poskytol určité vysvetlenie dôvodov pre výber ustanovení práva Únie, ktoré chce vykladať, a súvislosti medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnymi právnymi predpismi uplatniteľnými na spor vo veci samej. [57] Ako sa uvádza v bode 6 vyššie, tieto požiadavky sú uvedené aj v odporúčaniach Súdneho dvora. [58]

103. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že dôvodom na predloženie prejudiciálnej otázky nemá byť potreba poskytnutia poradného stanoviska k všeobecným alebo hypotetickým otázkam, ale potreba efektívneho vyriešenia sporu. [59] Ak by teda odpoveď Súdneho dvora na položenú otázku viedla k vydaniu poradného stanoviska k všeobecnému problému [60] alebo k hypotetickému problému, [61] Súdny dvor odmietne takéto otázky ako neprípustné.

104. To zodpovedá účelu prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ. Účelom tohto konania, ktorým je nadviazanie dialógu medzi Súdnym dvorom a súdmi a tribunálmi členských štátov, je zabezpečiť konzistentnosť a jednotnosť výkladu práva Únie, a tým zabezpečiť jeho plný účinok a samostatnosť, ako aj v konečnom dôsledku osobitný charakter práva ustanoveného Zmluvami. [62]

53 Pozri napríklad rozsudky z 10. decembra 2018, Wightman a i. (C-621/18, EU:C:2018:999, bod 26), a z 26. marca 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia (C-70/17 a C-179/17, EU:C:2019:250,body 43 a 44).

54 Pozri napríklad rozsudky z 10. decembra 2018, Wightman a i. (C-621/18, EU:C:2018:999, bod 27), a z 5. marca 2019, Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, bod 48).

55 Článok 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora stanovuje: „Návrh na začatie prejudiciálneho konania okrem znenia prejudiciálnych otázok položených Súdnemu dvoru obsahuje: a) stručné zhrnutie predmetu sporu, ako aj relevantné skutočnosti, ktoré zistil vnútroštátny súd, alebo aspoň zhrnutie skutkového stavu, z ktorého prejudiciálne otázky vychádzajú; b) znenie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré možno v danom prípade použiť, a prípadne príslušnú vnútroštátnu judikatúru; c) uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a svojou právnou úpravou uplatniteľnou vo vnútroštátnom konaní“.

56 Pozri napríklad rozsudky z 10. marca 2016, Safe Interenvios (C-235/14, EU:C:2016:154, bod 114), a z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Élite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 24).

57 Pozri napríklad rozsudky z 9. novembra 2017, Maio Marques da Rosa (C-306/16, EU:C:2017:844, bod 54), a z 2. mája 2019, Asendia Spain (C-259/18, EU:C:2019:346, bod 18).

58 Pozri napríklad rozsudky z 13. júla 2017, INGSTEEL a Metrostav (C-76/16, EU:C:2017:549, bod 51), a z 2. mája 2019, Asendia Spain (C-259/18, EU:C:2019:346, bod 20).

59 Pozri napríklad rozsudky z 10. decembra 2018, Wightman a i. (C-621/18, EU:C:2018:999, bod 28), a z 13. decembra 2018, Rittinger a i. (C-492/17, EU:C:2018:1019, bod 50).

60 Pozri napríklad rozsudky z 24. apríla 2012, Kamberaj (C-571/10, EU:C:2012:233, body 44 až 46), a zo 7. novembra 2013, Romeo (C-313/12, EU:C:2013:718, body 39 až 41).

61 Pozri napríklad rozsudky z 25. júla 2018, Aviabaltika (C-107/17, EU:C:2018:600, body 40 až 43), a z 11. decembra 2018, Weiss a i. (C-493/17, EU:C:2018:1000, body 165 a 166).

62 Pozri napríklad rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18, EU:C:2019:531, bod 45).

105. Analýza judikatúry týkajúcej sa požiadaviek na obsah návrhov na začatie prejudiciálneho konania stanovených v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ukazuje, prečo sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania v prejednávaných veciach z hľadiska prípustnosti problematické.

106. Rozsudok Súdneho dvora z 27. septembra 2017 vo veci Puškár[63] sa týkal výkladu viacerých ustanovení práva Únie v súvislosti so žalobou podanou proti slovenským orgánom na odstránenie mena žalobcu zo zoznamu osôb považovaných za „biele kone“ vo vedúcich pozíciách spoločností. Žalobca tvrdil, že jeho zaradenie do tohto zoznamu porušovalo jeho osobnostné práva.

107. Štvrtá otázka vo veci Puškár[64] sa týkala toho, či sa má uprednostniť judikatúra Súdneho dvora, ak sa líši od judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Súdny dvor rozhodol, že táto otázka je ako taká neprípustná vzhľadom na to, že „bola položená vnútroštátnym súdom všeobecne bez toho, aby tento súd jasne a konkrétne spresnil, v čom spočívajú rozdiely, na ktoré poukazuje“. Súdny dvor dodal, že pokiaľ ide o požiadavky stanovené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, „vnútroštátny súd… musí uviesť presné dôvody, na základe ktorých si kladie otázku v súvislosti s výkladom niektorých ustanovení práva Únie“ a že „je nevyhnutné, aby vnútroštátny súd aspoň v minimálnej miere objasnil dôvody výberu ustanovení práva Únie, o ktorých výklad žiada, ako aj súvislosť medzi týmito ustanoveniami a ustanoveniami vnútroštátnej právnej úpravy, ktoré sa vzťahujú na spor, o ktorom rozhoduje“.

108. Nedostatočné vysvetlenie k právnemu poriadku členského štátu, ktoré by umožnilo vytvoriť túto rozhodujúcu súvislosť, a teda viedlo k rozhodnutiu o neprípustnosti, sa objavilo najmä v rozsudkoch z 9. marca 2017 vo veci Milkova[65] a z 13. decembra 2018 vo veci Rittinger a i.[66], ako aj v uznesení zo 7. júna 2018 vo veci Filippi a i.[67].

109. Vo veci Milkova[68], ktorá sa týkala spochybnenia prepúšťania zamestnancov pred bulharskými súdmi, čo údajne porušilo zákaz diskriminácie na základe zdravotného postihnutia, Súdny dvor uviedol, že vnútroštátny súd iba všeobecne odkázal na článok 4 smernice 2000/78 a na ďalšie ustanovenia tejto smernice bez toho, aby preukázal vzťah medzi týmito ustanoveniami a predmetnou vnútroštátnou právnou úpravou v uvedenom konaní.

110. Vec Rittinger a i.[69] sa okrem iného týkala sporu v súvislosti s právom Únie v oblasti štátnej pomoci vo vzťahu k nemeckej právnej úprave ukladajúcej povinnosť každej dospelej osobe, ktorá vlastní obydlie na vnútroštátnom území, platiť poplatok verejnoprávnym vysielateľom. Súdny dvor dospel k záveru, že pre rozhodnutie o prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania bolo zásadné, že „hoci tento súd vysvetľuje, že príspevok na vysielanie umožňuje financovanie tohto systému iba v prospech nemeckých vysielateľov, nespresňuje najmä podmienky financovania uvedeného systému, ani dôvody, pre ktoré sú iní vysielatelia z využívania toho istého systému vylúčení“.

111. Vo veci Filippi a i.[70] týkajúcej sa toho, že rakúske orgány zhabali hracie automaty vyžadujúce povolenie a uložili ďalšie sankcie, Súdny dvor uviedol, že návrh na začatie prejudiciálneho konania bol zjavne neprípustný. Dôvodom bolo najmä nesplnenie požiadaviek uvedených v článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, pretože v žiadnej časti rozhodnutia vnútroštátneho súdu neboli s požadovanou presnosťou a jasnosťou uvedené dôvody, na základe ktorých mal vnútroštátny súd v rámci sporov vo veci samej pochybnosti o výklade relevantných ustanovení práva Únie, a nebol ani

63 C-73/16, EU:C:2017:725, najmä body 1, 2, 25 a 26.
64 Rozsudok z 27. septembra 2017 (C-73/16, EU:C:2017:725, body 118 až 124).
65 C-406/15, EU:C:2017:198.
66 C-492/17, EU:C:2018:1019.
67 C-589/16, EU:C:2018:417.
68 Rozsudok z 9. marca 2017 (C-406/15, EU:C:2017:198, najmä body 73 až 77).
69 Rozsudok z 13. decembra 2018 (C-492/17, EU:C:2018:1019, najmä body 45 až 47).
70 Uznesenie zo 7. júna 2018 (C-589/16, EU:C:2018:417, najmä body 25, 28, 31 až 33).

vysvetlený vzťah práva Únie a vnútroštátnych právnych predpisov uplatniteľných vo veciach samých. Navyše vo vzťahu k týmto požiadavkám chýbali potrebné informácie týkajúce sa danej vnútroštátnej právnej úpravy. Aj keď návrh na začatie prejudiciálneho konania uvádzal obsah určitých ustanovení vnútroštátneho práva, Súdny dvor konštatoval, že „neuvádza dostatočne jasne, akým spôsobom by sa tieto ustanovenia mohli použiť v sporoch, o ktorých rozhoduje vnútroštátny súd a ktoré sú predmetom tohto návrhu“.

112. Nakoniec uvádzam, že v nedávnom rozsudku pléna Súdneho dvora vo veci Wightman a i.[71], v ktorom Súdny dvor zamietol tvrdenia týkajúce sa prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania odkazujúce na oznámenie zámeru Spojeného kráľovstva vystúpiť z Európskej únie, neboli požiadavky článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vrátane spojenia medzi relevantnými ustanoveniami práva Únie a právneho poriadku členského štátu uplatniteľnými vo veci samej, vyžadovaného článkom 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, spochybnené.

2. Uplatnenie na prejednávané veci

113. Súdny dvor konštatoval, že pri overovaní, či informácie predložené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania spĺňajú požiadavky týkajúce sa obsahu návrhov na začatie prejudiciálneho konania, sa prihliada na povahu a dosah položenej otázky.[72] Z judikatúry tiež vyplýva, že tieto požiadavky stanovené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora majú osobitný význam v oblastiach, akou je právo hospodárskej súťaže, kde sú skutkové a právne situácie často zložité.[73]

114. Tieto úvahy spolu so skutočnosťou, že z judikatúry v širšom kontexte vyplýva, že požiadavky stanovené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora predpokladajú náležité dodržiavanie[74], ma vedú k tomu, aby som uzavrel, že zložitosť rozhodovania o tom, či došlo k štrukturálnemu porušeniu nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, znamená v tomto ohľade, že článok 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora si vyžaduje dostatočné vysvetlenie napadnutých opatrení členského štátu a vysvetlenie toho, prečo nie sú tieto opatrenia v súlade so zárukami nezávislosti súdov ustanovenými článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ.

115. V prejednávaných veciach návrhy na začatie prejudiciálneho konania dostatočne nevysvetľujú vzťah medzi článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ a dotknutými poľskými opatreniami. V súvislosti s obavami vnútroštátnych súdov o nezávislosť súdov sú príslušné poľské opatrenia vo všeobecnosti uvedené v bodoch 8 až 32 vyššie. Na rozdiel od iných vecí, v rámci ktorých Súdny dvor posudzoval zlučiteľnosť vnútroštátnych opatrení vzťahujúcich sa k reforme súdneho systému v Poľsku so zárukami nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ[75], nie je však v spise dostatok informácií o tom, aké ustanovenia poľského právneho poriadku sú nezlučiteľné s týmito zárukami a z akého dôvodu.

116. V tomto smere súhlasím s argumentmi Poľska, ktoré sú uvedené v bode 71 vyššie, že tvrdenia uvedené v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania majú všeobecnú povahu. Hoci návrhy na začatie prejudiciálneho konania uvádzajú obsah určitých ustanovení poľského právneho poriadku, nevysvetľujú fungovanie týchto ustanovení ani neuvádzajú, ako by tieto ustanovenia mali porušovať požiadavky nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Návrhy na začatie prejudiciálneho konania tiež nevysvetľujú, ako boli konkrétne ustanovenia poľského právneho poriadku

71 Rozsudok z 10. decembra 2018 (C-621/18, EU:C:2018:999, najmä body 29 až 34).

72 Pozri napríklad rozsudok zo 14. decembra 2006, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio (C-217/05, EU:C:2006:784, bod 29).

73 Pozri napríklad rozsudky z 13. decembra 2018, Rittinger a i. (C-492/17, EU:C:2018:1019, bod 39), a z 5. marca 2019, Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, bod 49); pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Danqua (C-429/15, EU:C:2016:485, bod 32).

74 Pozri napríklad rozsudky z 5. júla 2016, Ogňanov (C-614/14, EU:C:2016:514, bod 19), a z 2. mája 2019, Asendia Spain (C-259/18, EU:C:2019:346, bod 19).

75 Pozri poznámku pod čiarou 2 vyššie.

upravené právnymi predpismi prijatými v súvislosti s reformou poľského súdneho systému, ani ako sa tieto ustanovenia použijú v rámci nového režimu disciplinárneho konania proti sudcom. Skutkové a právne podklady potrebné na posúdenie tvrdení obsiahnutých v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ako aj pre posúdenie ich dosahu, tu chýbajú.

117. Návrhy na začatie prejudiciálneho konania navyše obsahujú prvok zaujatosti vo vzťahu k vplyvu nového disciplinárneho režimu na schopnosť vnútroštátnych sudcov rozhodovať nezávisle. V oboch návrhoch na začatie prejudiciálneho konania to bolo opísané ako „obava“ (pozri body 34 a 36 vyššie). Pri neexistencii sporu medzi účastníkmi konania vo vzťahu k tejto otázke je ťažké určiť, či nezávislosť súdov bola poznamenaná subjektívnou zaujatosťou, čo, ako som uviedol v predchádzajúcich návrhoch týkajúcich sa nezávislosti súdov v Poľsku,[76] predstavuje odlišný postup od posúdenia objektívnej nezávislosti.

118. V týchto veciach návrhy na začatie prejudiciálneho konania uvádzajú, že výklad článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ je nevyhnutný pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, a to preto, že sa vnútroštátne súdy obávajú, že v prípade prijatia určitého rozhodnutia v týchto konaniach budú proti sudcom týchto súdov začaté disciplinárne konania. Z toho vyplýva, že k začatiu disciplinárnych konaní zatiaľ nedošlo. Na základe vnútroštátnych rozhodnutí majú vnútroštátne súdy len subjektívnu obavu, ktorá sa nepremietla do disciplinárneho konania a zostáva hypotetická.

119. Otázka, či došlo k štrukturálnemu porušeniu nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, je teda za okolností vo veciach samých hypotetická, a to z dôvodu nedostatku informácií o tom, ako k tomuto porušeniu došlo a z akého dôvodu, pričom k obom otázkam sa pripája nedostatočné premietnutie sporu medzi účastníkmi konania vzhľadom na nezávislosť súdov.

120. Predovšetkým uvádzam, že žiadny z účastníkov, ktorí v týchto veciach predložili pripomienky, na pojednávaní nevyvrátil podrobné argumenty obsiahnuté v písomných pripomienkach Poľska k tomu, prečo sú konkrétne ustanovenia poľského právneho poriadku v súlade s povinnosťami členských štátov v súvislosti s nezávislosťou súdov (pozri body 72 až 75 vyššie). Neboli ani predložené vyjadrenia, prečo zostali subjektívne obavy dotknutých sudcov opodstatnené, aj keď generálny prokurátor a Poľsko tvrdili, že dôvodom pre vyšetrovanie týchto sudcov bola totožnosť podaných návrhov na začatie prejudiciálneho konania, a nie to, že došlo k podaniu týchto návrhov a že nedošlo k začatiu disciplinárnych konaní proti týmto sudcom (pozri body 70 a 76 vyššie). Vzhľadom na uvedené je ťažké pochopiť, ako sa akýkoľvek spor týkajúci sa týchto sudcov premietol do prejednávaných vecí.

121. Ako uviedli generálny prokurátor a Komisia, okolnosti prejednávaných vecí sa líšia od okolností, ktoré viedli k rozsudku Súdneho dvora vo veci Associação Sindical dos Juízes Portugueses[77]. V tejto veci išlo o žalobu podanú portugalským odborovým zväzom na portugalský súd proti portugalskému Dvoru audítorov, ktorej cieľom bolo okrem iného zrušenie vnútroštátnych opatrení na zníženie miezd, na základe ktorého bola znížená ich mzda. Na podporu svojej žaloby uvedená odborová organizácia tvrdila, že tieto opatrenia porušujú zásadu nezávislosti súdnictva zakotvenú v portugalskom práve a práve Únie.[78] Je zrejmé, že sudcom boli v danej veci znížené platy. Z okolností v prejednávaných veciach nie je zrejmé, že opatrenia prijaté Poľskom viedli k odôvodnenej obave o zaujatosti, ktorá vyžaduje vecné vyšetrovanie.

76 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tančev v spojených veciach A.K. a i. (Nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu) (C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:551, bod 120).

77 Rozsudok z 27. februára 2018 (C-64/16, EU:C:2018:117).

78 Pozri rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, najmä body 11 až 13).

122. Ako navyše uviedla Štátna pokladnica, príklady v judikatúre Súdneho dvora, ktoré poskytujú široký výklad relevantnosti položených otázok na účely vyriešenia sporov vo veciach samých, nevedú k neplatnosti tejto analýzy. Súdny dvor napríklad odpovedal na otázky týkajúce sa práva alebo povinnosti vnútroštátneho súdu položiť otázku podľa článku 267 ZFEÚ,[79] čo striktne vzaté nemôže určiť výsledok rozhodnutia vo veciach samých. Okrem toho v súlade s judikatúrou týkajúcou sa oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach[80] vyložil Súdny dvor na účely článku 267 druhého odseku ZFEÚ pojem „vydanie jeho rozhodnutia“ široko, a to tak, že zahŕňa celé konanie vedúce k vydaniu rozsudku vnútroštátnym súdom.

123. To je však odlišná záležitosť od dostatočného vysvetlenia vzťahu medzi opatreniami členského štátu a príslušnými ustanoveniami práva Únie predstavovanými v tomto prípade článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ. Ako bolo tiež uvedené v bode 114 vyššie, zložitosť posúdenia, či opatrenia členského štátu nie sú v súlade so zárukami nezávislosti súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, vyžaduje prísne dodržiavanie požiadaviek stanovených v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

124. K tomuto by som dodal, že vo svetle argumentov predložených poľským komisárom pre ľudské práva týkajúcich sa významu rozsudku Súdneho dvora vo veci Unibet[81] na prejednávané veci (pozri bod 65 vyššie), daný rozsudok nezbavuje vnútroštátny súd povinnosti postupovať v súlade s pravidlami Súdneho dvora o prípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania. Nedomnievam sa, že tieto veci predstavujú prípady, v ktorých neexistencia prostriedku nápravy v členskom štáte marí použitie práva Únie. Prejednávané veci jednoducho predstavujú prípady, keď Súdny dvor nemá dostatočné informácie na určenie, či došlo k porušeniu práva Únie.

125. Na záver uvádzam, že aj keď má článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ širokú vecnú pôsobnosť a vzťahuje sa na všetky vnútroštátne súdy, ktoré „sú spôsobilé“ položiť otázku podľa článku 267 ZFEÚ (pozri body 87 až 89 vyššie), z obsahového hľadiska a z hľadiska právomoci Únie sa domnievam, že v súvislosti s nezávislosťou súdov je článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ obmedzený na štrukturálne porušenie, ktoré ohrozuje samotnú podstatu nezávislosti súdov. V predchádzajúcich návrhoch som vyjadril názor, že k takému štrukturálnemu porušeniu dochádza vtedy, keď má vplyv na všetky úrovne súdnictva, a k rovnakému záveru som dospel vo vzťahu k disciplinárnej komore v kontexte, že ide o orgán, v rámci ktorého sa podľa poľského právneho poriadku rozhodujú prípady týkajúce sa sudcov dotknutých opatreniami, ktoré znižujú vek odchodu do dôchodku sudcov Najvyššieho súdu,[82] a ktoré bolo Súdnym dvorom v rozsudku z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) (C-619/18), vyhlásené za porušujúce nezávislosť súdov podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.[83] Súlad s článkom 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora tiež vyžadoval dostatočné vysvetlenie toho, prečo má predmetné porušenie nezávislosti súdov štrukturálnu povahu na účely článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, a nie podľa článku 47 Charty, ale iba vtedy, keď členské štáty vykonávajú právo Únie podľa článku 51 ods. 1 Charty.

126. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné vyhovieť námietke neprípustnosti otázok položených v týchto veciach.

79 Pozri napríklad rozsudky z 10. januára 2006, IATA a ELFAA (C-344/04, EU:C:2006:10, body 23 až 26); zo 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, body 68 až 74), a z 5. apríla 2016, PFE (C-689/13, EU:C:2016:199, body 31 až 36). Poznamenávam, že v poslednej uvedenej veci nebola vznesená žiadna námietka, pokiaľ ide o prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

80 Pozri rozsudky zo 17. februára 2011, Weryński (C-283/09, EU:C:2011:85, body 34 až 42); z 11. júna 2015, Fahnenbrock a i.(C-226/13, C-245/13, C-247/13 a C-578/13, EU:C:2015:383, bod 30), a zo 16. júna 2016, Pebros Servizi (C-511/14, EU:C:2016:448, bod 28).

81 Rozsudok z 13. marca 2007 (C-432/05, EU:C:2007:163, body 62 a 64).

82 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tančev vo veci Komisia/Poľsko (Nezávislosť všeobecných súdov) (C-192/18, EU:C:2019:529, body 114 až 116), a v spojených veciach A.K. a i. (Nezávislosť disciplinárnej komory Najvyššieho súdu) (C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:551, body 145 až 152).

83 EU:C:2019:531. Pozri poznámku pod čiarou 5 vyššie.

VIII. Návrh

127. Navrhujem, aby Súdny dvor konštatoval, že návrhy na začatie prejudiciálneho konania predložené zo strany Sąd Okręgowy w Łodzi (Krajský súd Lodž, Poľsko) vo veci C-558/18 a zo strany Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava, Poľsko) vo veci C-563/18 sú neprípustné.